

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

MONTESSORI PASTVINY

OBSAH

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
Velikost školy.....	4
Vybavení školy	4
Charakteristika pedagogického sboru	5
Charakteristika žáků	5
Dlouhodobé projekty a spolupráce	5
Spolupráce s rodiči	6
CHARAKTERISTIKA ŠVP	7
Zaměření školy	7
Montessori principy, na kterých je program založen	7
Role rodiče	11
Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	12
Začlenění průřezových témat	13
UČEBNÍ PLÁN	17
Tabulace učebního plánu I. stupeň.....	17
Tabulace učebního plánu II. stupeň.....	18
UČEBNÍ OSNOVY.....	20
Charakteristika vyučovacích předmětů I. stupeň	21
Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů I. stupeň.....	24
Charakteristika vyučovacích předmětů Orbis pictus II. stupeň.....	48
Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Orbis pictus II. stupeň.....	51
Charakteristika vyučovacích předmětů Labyrint světa II. stupeň.....	85
Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Labyrint světa II. stupeň.....	87
Charakteristika vyučovacích předmětů Anglický jazyk II. stupeň.....	94
Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Anglický jazyk II. stupeň.....	95
Charakteristika vyučovacích předmětů Další cizí jazyk II. stupeň.....	99
Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Další cizí jazyk II. stupeň.....	100
Charakteristika vyučovacích předmětů Kosmická výchova II. stupeň.....	103
Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Kosmická výchova II. stupeň.....	105
Charakteristika vyučovacích předmětů Tělesná výchova II. stupeň.....	127
Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Tělesná výchova.....	128
HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A CHOVÁNÍ ŽÁKŮ VE ŠKOLE A NA AKCÍCH POŘÁDANÝCH ŠKOLOU.....	130
Zásady pro hodnocení žáka	130
Forma hodnocení žáka	130
Kritéria hodnocení žáka	131
Získávání podkladů pro hodnocení žáka	133
Řešení problému	134
Opravné prostředky	134
Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.....	135
Hodnocení na vysvědčení.....	135
Převedení na klasifikaci v případě potřeby při přechodu na jinou školu	135

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školního vzdělávacího programu: **Montessori Pastviny**
ŠVP je zpracovaný podle RVP ZV

Předkladatel :

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Brno, Pastviny 70, příspěvková organizace
IZO : 600108481
IČ : 60555882
DIČ: CZ60555882 (od 2.2.2015)
Adresa: Pastviny 70, 624 00 Brno
Ředitelka: Mgr. Jarmila Ličeníková
Koordínátor tvorby ŠVP: MgA. Petra Běhalová

Kontakty:

Telefon : 541 223 119
e-mail: reditelka@zspastviny.cz
www: zspastviny.cz, www.montessori-pastviny.cz
fax: 541 222 948

Zřizovatel:

Statutární město Brno, MČ Brno-Komín
Vavřínecká 15, 624 00 Brno-Komín

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Brno, Pastviny 70, nyní Základní škola a Mateřská škola Brno, Pastviny 70, příspěvková organizace, byla otevřena 1. září 1978. Jedná se o dvoupodlažní budovu pavilónového typu, ke které byl v roce 1987 přistaven plavecký bazén. Za 30 let svého působení prošla škola mnohými rekonstrukcemi.

Budova školy je umístěna v pěkném a klidném prostředí, na okraji městské části Brno - Komín, mimo frekventovanou komunikaci. Dopravní dostupnost je tramvají, trolejbusem i autobusem. Sportovní areál je obklopen lesy, uprostřed jednotlivých pavilonů je školní dvůr. Vedle učeben mají žáci k dispozici i relaxační prostory jako jsou atria, shromaždiště, školní klub, ve třídách jsou umístěny koberce a počítačové koutky. V blízkosti je také dopravní hřiště.

VELIKOST ŠKOLY:

- Škola je úplná s prvním a druhým stupněm, školní družinou, školní kuchyní a mateřskou školou.
- Montessori program funguje od roku 2008 na prvním stupni, postupně rozšiřujeme výuku i na druhý stupeň
- Montessori program navštěvuje cca 100 žáků, jejich počet se bude pravděpodobně ještě zvyšovat.
- Vyučování probíhá ve věkově heterogenních třídách, ideálně v trojročích (1., 2. a 3. ročník) nebo dvojročích (4. a 5. ročník), průměrná naplněnost tříd je přibližně 21 žáků.

VYBAVENÍ ŠKOLY

PROSTOROVÉ:

Žáci mají zázemí ve svých kmenových třídách. Kromě toho mají k dispozici odborné pracovny (např. kuchyňku, hudebnu, jazykovou učebnu nebo učebnu informatiky), dvě tělocvičny a knihovnu. Součástí školy je i školní jídelna s vlastní kuchyní a školní bazén. V lednu 2012 začala realizace projektu „Centrum pro sport a volný čas Komín“ – v rámci projektu EU byl celkově zrekonstruován rozsáhlý venkovní sportovní areál s běžeckou dráhou s umělým povrchem, dvěma víceúčelovými hřišti na vybíjenou, basketbal, tenis i kopanou, travnaté hřiště na baseball a softbal, který slouží nyní jak žákům školy, tak komínské veřejnosti. Škola má dostatečně světlé, čisté a estetické prostory. Na vzhledu školy se podílejí i sami žáci.

TECHNICKÉ:

Třídy jsou vybavené počítači a připojené na internetovou síť, k dispozici je také tiskárna s kopírkou. Třídy a chodby v Montessori části jsou vybaveny Montessori materiálem, ke kterému mají přístup všichni učitelé i žáci a který učitelé ve spolupráci se školou a rodiči stále doplňují a modernizují. Část Montessori materiálu byla pořízena v rámci projektu Podpora Montessori pedagogiky na ZŠ Pastviny, jehož realizace skončila ke 30.6.2012. Volný přístup k materiálu, ke hrám i výtvarným potřebám mají děti také v rámci školní družiny.

HYGIENICKÉ

Všichni žáci a zaměstnanci školy mohou využívat občerstvovací automaty, v rámci programu "Mléko do škol" nabízíme žákům mléčné a jogurtové přesnídávky dotované státem, jsme zapojeni do projektu „Ovoce do škol.“

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU:

Pedagogický sbor naší školy tvoří vedení školy (ředitel, statutární zástupce ředitele, zástupce ředitele, vedoucí učitelka MŠ, vedoucí vychovatelka ŠD), učitelé (včetně dvou výchovných poradců, školního psychologa, ICT koordinátora a školního metodika prevence), asistenti pedagogů a vychovatelé školní družiny, učitelé mateřské školy.

Montessori učitelé jsou vesměs kvalifikovaní s několikaletou praxí. Většina z nich jsou absolventy Montessori kurzů. Jedná se především o Diplomové kurzy akreditované MŠMT u Montessori ČR, z.s. nebo v Institutu celostního učení (IFGL). V rámci finančních a časových možností si učitelé vzdělání týkající se Montessori i jiných oblastí stále doplňují a rozšiřují, účastní se školení a výjezdů do jiných Montessori škol v ČR i v zahraničí.

Mimo vyučování se dětem věnují ve školní družině kvalifikovaní vychovatelé, kteří také mají Montessori vzdělání nebo si ho doplňují.

CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ:

Kromě žáků komínských naši školu navštěvuje i nemalá skupina dětí z okolních městských částí. Vzdělávají se u nás i děti cizích státních příslušníků. Individuální přístup ve výuce zahrnuje také péči o žáky nadané i děti se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Ve škole jsou také integrováni žáci, kteří pracují podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou schvalovány a doporučovány pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálním pedagogickým centrem (SPC), někteří z nich pracují pod dohledem asistenta pedagoga.

DLOUHODOBÉ PROJEKTY A SPOLUPRÁCE:

Projekty tvoří významnou část obsahu vzdělávacího procesu celé školy.

- Ve škole probíhá projekt „ Plaváček" - naše děti plavou pravidelně od mateřské školy až po devátou třídu.
- Škola je zapojena do projektu Ovoce do škol a celobrněnského projektu „Otevřené školy“.
- Učitelé i žáci organizují a účastní se projektu ke Dni Země zaměřený na ekologickou a environmentální výchovu dětí.
- Škola pořádá a žáci navštěvují besedy s odborníky v rámci prevence sociálně-patologických jevů.
- Abychom umožnili dětem poznat jiné prostředí a ostatní v jiných situacích, škola organizuje ozdravné pobyty v přírodě a výlety.
- Abychom propojili teorii se skutečným životem, organizujeme exkurze do státních institucí, ekologických center, muzeí, galerií, pracovišť apod. a pořádáme besedy

- s odborníky.
- Ve spolupráci se Spolkem rodičů pořádáme pravidelná neformální setkávání - rodičovské večery, dílničky, společné výlety, slavnosti a jiné akce, do kterých jsou zapojeni jak žáci, tak jejich rodiče.
- V plánu je získání pozemku, na kterém bychom realizovali projekt péče o školní zahradu.
- Škola pořádá Den otevřených dveří - dopoledne věnované setkání žáků, budoucích žáků, rodičů a jiných subjektů. Kromě toho mají rodiče po předchozí domluvě během vyučování volný vstup do třídy (za dodržení „Pravidel pro návštěvy“)
- Naše škola má statut Fakultní školy – spolupracuje s Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity a pomáhá studentům pedagogických směrů rozvíjet a uplatňovat svoje teoretické poznatky v běžné školní praxi.
- Spolupracujeme také s různými Montessori organizacemi (Společnost Montessori ČR, Montessori Morava, Erudio Montessori, Institut celostního vzdělávání, atd.) a školami (např. Na Beránku, ZŠ Kladno, ZŠ Gajdošova, Na Rovině Chrudim,)

SPOLUPRÁCE S RODIČI:

Spolupráce s rodiči je vítána, jelikož kromě propojení teorie se skutečným životem, podporuje sounáležitost a rozvíjí vztahy.

- Rodiče spolupracují při přípravě tříd a Montessori materiálu před zahájením školního roku i v jeho průběhu, účastní se besed a přednášek.
- Dvakrát ročně (většinou ve čtvrtletí a třičtvrtletí) nabízí třídní učitel tzv. konzultační hodiny – setkání učitel – žák – rodič. Na nich společně hodnotí dosavadní práci. V případě potřeby (učitele, žáka, rodiče nebo školy) může být konzultačních hodin více.
- Třikrát ročně (většinou v září, lednu a červnu) probíhají třídní schůzky.
- O svých dětech se mohou rodiče kdykoliv během roku informovat při osobním setkání s učitelem nebo telefonem či mailem. Na čase a způsobu, jakým bude tato komunikace probíhat, se učitel s rodiči domluví na prvních třídních schůzkách.
- Většina informací týkajících se probíhajících akcí a organizačních záležitostí jsou na našich webových stránkách www.pastviny.cz, www.montessori-pastviny.cz nebo v informačním systému Edookit, ke kterému každý rodič obdrží přístupové heslo.
- Jakékoli výchovné, výukové či jiné záležitosti lze konzultovat rovněž s výchovnými poradkyněmi pro první a druhý stupeň, s metodičkou prevence sociálně patologických jevů nebo školní psycholožkou.

Škola udržuje vazby na další subjekty. Jsou to především: Školská rada, Sociální odbor péče o děti a mládež, Středisko výchovné péče, Pedagogicko-psychologická poradna + krizové centrum, Speciální pedagogické centrum pro postižené děti, Policie ČR, Městská policie Brno, Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, Centra volného času, Knihovna Jiřího Mahena, Institut dalšího vzdělávání učitelů.

CHARAKTERISTIKA ŠVP

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Naše škola podporuje harmonický rozvoj osobnosti žáka v její celistvosti. Montessori ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV, které realizuje pomocí principů Montessori pedagogiky. Využívá také jiných pedagogických proudů jako je např. projektové a problémové vyučování.

Cílem tohoto programu je pomáhat dítěti poznávat svět i sebe sama. V souladu se svými individuálními a vývojovými možnostmi si dítě osvojuje mateřský jazyk i jazyky cizí, matematiku, poznává svět přírody, svět lidí a svět tradic, kultury a umění, věnuje se tělesným i pracovním aktivitám. Prostřednictvím jednotlivých témat se děti učí používat nejen jednoduché kognitivní (poznávací) procesy jako zapamatování a porozumění, ale hlavně kognitivní procesy vyšší náročnosti, kdy získané dovednosti a vědomosti používají, analyzují, hodnotí a tvořivě s nimi nakládají (viz. Bloomova taxonomie kognitivních procesů). Žáci mají možnost své činnosti vykonávat jak samostatně, tak při nich spolupracovat s ostatními.

MONTESSORI PRINCIPY, NA KTERÝCH JE PROGRAM ZALOŽEN:

V textu jsou použity zkratky kompetencí Rámcově vzdělávacího programu, které jsou těmito principy realizovány:

KU – kompetence k učení

KŘP – kompetence k řešení problémů

KK – kompetence komunikativní

KSP – kompetence sociální a personální

KO – kompetence občanské

KP – kompetence pracovní

Respekt k vývojovým fázím dětí

Každá fáze vývoje dítěte má svá specifika.

Pro děti ve věku 6-12 je to hlavně (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP):

- potřeba nasytit touhu po vědění (zkoumání světa a poznávání příčin a souvislostí), porozumět světu
- socializace (vztahy, hledání svého místa ve skupině, ve Vesmíru)
- morálka (dodržování pravidel, zkoumání toho, co je dobré a co špatné)
- objevování světa venku mimo třídu
- samostatnost (pomoz mi, abych to dokázal a přišel na to sám)
- rozvíjení fyzické a pohybové zdatnosti
- představivost a schopnost abstrakce
- učení se skrze příběhy, identifikace se s hrdinou

Pro děti ve věku 12 – 18 je to především (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP):

- zkoumání sebe sama a svého místa ve světě
- vlastní prospěšnost a užitečnost pro společnost
- řešení reálných problémů
- manuální činnost

Senzitivní fáze

Montessori pedagogika vychází z faktu, že každé dítě má období, kdy je citlivé na vstřebávání určitého druhu dovedností nebo vědomostí, každé dítě má toto období jindy. Učitelé a rodiče se pozorováním dítěte snaží tuto fázi rozpoznat a respektovat, čekat, až dítě k této fázi dospěje. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)

Vnitřní motivace

Montessori pedagogika vychází z předpokladu, že děti mají opravdový zájem a touhu poznat, naučit se a uplatnit nové znalosti v praxi. Učitel jako průvodce tuto vnitřní motivaci podporuje. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)

Ke zvýšení vnitřní motivace dětí přispívá propojení teorie s praxí. Učitel nabízí dětem smysluplné činnosti a možnosti řešení reálných problémů. Svě vědomosti a dovednosti získávají pomocí praktických činností a projektů.

Učení se mimo prostor třídy

Díky besedám, exkurzím a návštěvám různých organizací děti poznávají, kde a jak využít získané vědomosti a dovednosti, zkoumají, jak mohou prospět společnosti a co je baví. Jsou vedeni k zodpovědnosti za své chování, a k uvědomění si svého vlivu na fungování komunity.

Na výletech, exkurzích a ozdravných pobytech děti poznávají přírodu, budují si k ní vztah a zkoumají, jaké chování je k ní ohleduplné. (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP)

Připravené prostředí

Prostředí, kde se dítě učí, by mělo být příjemné, estetické a obsahovat adekvátní nabídky lákavých podnětů ke zkoumání a objevování.

Součástí připraveného prostředí je také učitel, příjemná atmosféra, dobré vztahy a řád. Prostředí by mělo být připravené tak, aby v něm bylo snadné dodržovat dohodnutá pravidla. Připravené prostředí respektuje žáka jako individualitu i celou skupinu. (KU, KK, KSP, KP)

Děti se podílejí na tvorbě a péči o připravené prostředí. Jsou vedeny k tomu, aby udržovaly řád a pořádek v prostorech sloužících ve výuce, třídí odpad, ví o možnosti využití ekologicky šetrných úklidových prostředků, atd.

Žáky a rodiče také zapojujeme do plánování a realizace řady třídních, školních a mimoškolních akcí (např. zápis do 1. tříd, zahradní slavnosti, Vánoční dílničky, výlety, atd.), čímž budujeme pocit sounáležitosti s životem školy a školu jako komunitní centrum. (KŘP, KK, KSP, KO, KP)

Tyto činnosti vedou děti k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a své činy. (KO)

Bezpečné prostředí jako základ pro učení

Při hodnocení práce žáků používáme popisnou slovní zpětnou vazbu. Vedeme žáky k sebekontrolě a sebehodnocení, důležitá je také radost z dokončené práce a vyřešeného úkolu. Žáci se učí přijímat a dávat konstruktivní zpětnou vazbu, oceňovat sebe i ostatní, což jim pomáhá jejich práci zlepšovat. Vzorem pro udělování zpětné vazby je učitel.

Ke sledování a hodnocení průběhu práce slouží také sběr vlastních materiálů do portfolia. Součástí zpětné vazby je práce s přirozenými důsledky za své jednání. (KU, KŘP, KK, KSP, KP)

Žáci poznávají své potřeby, pozitivní i negativní emoce, učí se je s respektem vyjadřovat, naslouchat druhým, vytvořit si a říct svůj názor. Učí se také efektivně a citlivě řešit různé situace nebo konflikty se spolužáky, dohodnout se. (KŘP, KK, KSP, KO)

Velkou pozornost věnujeme tomu, aby se děti vzájemně poznaly, uměly se přijímat a oceňovat i ve svých odlišnostech. (KSP, KO)

K otevřené a partnerské komunikaci mají děti příležitost např. na komunitním kruhu. (KŘP, KK, KSP, KO)

Důraz klademe také na soulad spolupráci mezi rodinou a školou. Rodiče mají po předchozí domluvě přístup do výuky, společně se Spolkem rodičů organizujeme různé vzdělávací, odpočinkové, tvůrčí, poznávací a sportovní aktivity. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

Volná práce

Dítě je vedeno k tomu, aby se samo umělo rozhodnout, co, jak, kde, s kým a jak dlouho bude dělat. Žáci tak rozvíjí své individuální schopnosti, poznávají své silné a slabé stránky a pracují s nimi. K tomu je potřeba dostatečně motivující připravené prostředí a společně dohodnutá pravidla. (KU, KŘP, KP)

Díky svobodné volbě rozvíjíme u žáků vyšší myšlenkové procesy jako tvořivost, učíme je hledat různé přístupy k problémům a nazírat na problémy z různých úhlů. Vedeme je k samostatnosti, aktivní práci, vlastní zodpovědnosti za svou volbu a jednání a sebezpoznání, kdy se seznamují se svými schopnostmi a možnostmi a stávají se způsobilými stanovit a realizovat svůj další životní program. Získávají dovednost rozhodovat se podle svých reálných zájmů, možností, vědomostí a dovedností. Poznávají různé způsoby učení a učí se volit takový způsob, který je pro ně účinný. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

Pro usnadnění orientace žáka v jeho povinném vzdělávacím obsahu pro dané období jsou mu učitelem poskytnuty myšlenkové mapy nebo jiné typy přehledu vzdělávacího obsahu. Díky němu a nabízeným prezentacím a činnostem se žáci učí plánovat svou práci, realizovat ji a dokončovat. Tento přehled slouží jako podklad k hodnocení a sebehodnocení žáka. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

Učitel dbá na to, aby každá práce dostala zpětnou vazbu – od učitele písemně nebo ústně, žákovou prezentací před třídou, zpětnou vazbou od spolužáků, samokontrolou či jinak. (KU, KK)

Pro samostatnou práci je žákům umožněn pohyb v prostorách školy i v době vyučování. Žáci mají během vyučování přístup k celému Montessori materiálu, odborné literatuře i beletrii a mohou také využívat počítače s připojením na internet. Žáci se tak učí pracovat s informacemi – hledat podstatné, třídít je, kriticky vyhodnotit a využít smysluplně a tvořivě pro svou práci. (KŘP, KP)

Montessori materiál je k dispozici v omezeném množství, což děti vede k trpělivosti, schopnosti počkat a dohodnout se. (KSP)

Polarizace (koncentrace) pozornosti

Polarizace pozornosti má čtyři fáze:

- dítě hledá, s čím, jak, kdy, kde a s kým bude pracovat
- dítě soustředěně pracuje
- dítě se nasytilo a dokončilo práci
- dítě práci vstřebává a odpočívá

Aby se dítě mohlo koncentrovat, probíhá vyučování v blocích a není členěno na jednotlivé předměty. (KP, KSP)

Učitel jako průvodce

V Montessori systému je role učitele jiná než v jiných pedagogických proudech. Jeho klíčovým úkolem je pozorovat, jaké jsou potřeby dětí, reagovat na ně a podpořit žáky, aby věci dokázaly samy. Děti se učí zvládnout úkol samy, v případě, že se jim to nedaří, požádat o pomoc své spolužáky. Svým pozorováním učitel dítě poznává, získává informace o jeho postupu a vývoji, což tvoří základ pro jeho další individuální práci s ním.

Učitel je autentický a motivuje děti svým nadšením. (KU, KŘP, KK, KSP, KP)

Nové téma je žákům samostatně nebo ve skupině představeno evokační prezentací s nástinem další možné práce. Tím a následnou podporou ze strany učitele vedeme žáka k zodpovědnosti za své vlastní vzdělávání. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

S ohledem na aktuální potřeby dítěte učitel využívá různé metody a formy práce – skupinovou nebo samostatnou práci, prezentaci pro celou třídu, projektovou či problémovou výuku, pokusy a laboratorní cvičení, hry, besedy, pracovní činnosti, atd. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

Učitelé jsou k dispozici žákům také jako odborní konzultanti při práci na projektech a jiných úkolech. (KU, KŘP, KK, KP)

Výchova k míru, respektovat a být respektován

Dítě je vedeno k volné a svobodné práci a současně vnímá okolí a potřeby ostatních. Je respektováno a je vedeno k tomu, aby respektovalo ostatní. Žáci a učitelé společně tvoří pravidla chování, pravidla různých činností a úkolů. Společně dohodnutá pravidla je pro všechny jednodušší dodržovat. (KŘP, KK, KSP, KO)

Od konkrétního k abstraktnímu

K abstraktním myšlenkovým operacím dítě dochází skrze zkoumání konkrétního materiálu. (KU, KŘP, KP)

Celostní učení

Dítě poznává svět v souvislostech. Výuka je koncipována tak, aby rozvíjelo nejen své myšlení, ale také fyzickou a sociální složku své osobnosti a zkoumalo samo sebe. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

Věkově smíšené skupiny

Děti pracují ve věkově smíšených skupinách, ideálně v trojročích. Rozvíjíme tak u nich schopnost spolupráce (děti si navzájem pomáhají, učí se od sebe navzájem, motivují se a upevňují si své schopnosti), tolerance (respekt k individuálnímu tempu, k potřebám ostatních, k odlišnostem), získávají větší zodpovědnost za fungování skupiny, rozvíjí své sociální a

komunikační dovednosti, vedou se vzájemně k dodržování pravidel. Ve věkově smíšené skupině je tak přirozeně snížen výskyt srovnávání a soutěživosti. (KU, KŘP, KK, KSP, KP, KO)

ROLE RODIČE

Rodič (stejně jako učitel) podle svých individuálních schopností a možností:

- Poskytuje dítěti především láskyplné prostředí.
- Pečuje o sebe (spokojený rodič = spokojené dítě).
- Uvědomuje si, že je pro dítě vzorem.
- Poskytuje dítěti možnost, aby bylo připravené na výuku (odpočaté, najezené, dostatečně pohybově uspokojené, atd.)
- Snaží se udržovat rovnováhu mezi poskytováním dostatečné svobody (aby dítě mohlo být samostatné a zažívat přirozené důsledky) a vedením (pokud je potřeba, pomoci dítěti, aby samo mohlo plnit své úkoly); zpovzdálí sleduje, jak se dítěti daří.
- Je partnerem při řešení problémů týkajících se dítěte. K tomu je důležitá vzájemná otevřená komunikace (sdělování okolností, které dítě mohou ovlivňovat) a práce na budování důvěry mezi rodičem a učitelem.
- Účastní se setkávání učitelů s rodiči, třídních schůzek, výletů a brigád a jiných akcí pořádaných pro rodiče školou nebo Sdružením rodičů.
- Je aktivním členem Spolku rodičů a plní své finanční závazky k tomuto Spolku.
- Aktivně se podílí na chodu školy (péče o prostředí, materiál, organizace akcí a exkurzí, předávání svých vědomostí a dovedností dětem nebo učitelům).
- Inspiruje dítě především v tom, co není škola schopna předat.
- Je si vědom svých obav, naučených způsobů chování a toho, jak ho ovlivňují v jednání týkajících se dítěte.
- Sleduje maily, webové stránky, informační systém školy a záznamníky žáků.
- Zná své práva a povinnosti, které jsou ve školním řádu (omlouvání absence, vyzvedávání dítěte, atd.).
- Ví, že žák ve škole nesmí používat mobilní telefon a v případě potřeby s dítětem komunikuje prostřednictvím učitele.

Postup při řešení problému:

1. Pokud se objeví nějaký problém, který rodič potřebuje vyřešit, zkusí to nejprve s dítětem. (rodič – dítě)
2. Jestli nedojde k vyřešení, obrátí se na učitele. (rodič – dítě - učitel)
3. Pokud ani to nepomůže, obrátí se na celý tým pedagogů Montessori (popř. jiných učitelů, kteří s Montessori spolupracují). (rodič – dítě – učitel – ostatní pedagogové)
4. Bude-li potřeba, přizvou výchovného poradce, metodika prevence, psychologa.
5. V případě, že situace ještě nebude vyřešena, obrátí se na vedení školy.

ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch dosažení jeho osobního maxima.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP):

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi učiteli, kteří žáka učí, za pomoci výchovného poradce, případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce třídního učitele, všech učitelů příslušných předmětů a výchovného poradce (případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení). Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP):

IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem, se všemi učiteli, kteří žáka učí, a případně za pomoci dalších pracovníků školního poradenského zařízení. Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Výchovný poradce odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovný poradce.

Zabezpečení vzdělávání žáků s LMP:

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	OP	OP	OP	OP	OP
Sebepoznání a sebepojetí	OP	OP	OP	OP	OP
Seberegulace a sebeorganizace	OP	OP	OP	OP	OP
Psychohygiena	OP	OP	OP	OP	OP
Kreativita	OP	OP	OP	OP	OP
Poznávání lidí	OP	OP	OP	OP	OP
Mezilidské vztahy	OP	OP	OP	OP	OP
Komunikace	OP	OP	OP	OP	OP
Kooperace a kompetice	OP	OP	OP	OP	OP
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OP	OP	OP	OP	OP
Hodnoty, postoje, praktická etika	OP	OP	OP	OP	OP

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Sebepoznání a sebepojetí	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Seberegulace a sebeorganizace	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Psychohygiena	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Kreativita	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Poznávání lidí	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Mezilidské vztahy	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Komunikace	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Kooperace a kompetice	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV
Hodnoty, postoje, praktická etika	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ, TV	LS, KV, AJ, DCJ, TV

Výchova demokratického občana (VDO)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	OP	OP	OP	OP	OP
Občan, občanská společnost a stát	OP	OP	OP	OP	OP
Formy participace občanů v politickém životě				OP	OP
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				OP	OP

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	OP	OP	LS, KV	LS, KV
Občan, občanská společnost a stát	OP	OP	KV	KV
Formy participace občanů v politickém životě	OP	OP	KV	KV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	OP	OP	KV	KV

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	OP	OP	OP	OP	OP
Objevujeme Evropu a svět	OP	OP	OP	OP	OP
Jsme Evropané	OP	OP	OP	OP	OP

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ	LS, KV, AJ, DCJ
Objevujeme Evropu a svět	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ	LS, KV, AJ, DCJ
Jsme Evropané	OP	OP	LS, KV, AJ, DCJ	LS, KV, AJ, DCJ

Multikulturní výchova (MkV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	OP	OP	OP	OP	OP
Lidské vztahy	OP	OP	OP	OP	OP
Etnický původ	OP	OP	OP	OP	OP
Multikulturalita	OP	OP	OP	OP	OP
Princip sociálního smíru a solidarity				OP	OP

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	OP	OP	KV, AJ	KV, AJ
Lidské vztahy	OP	OP	KV, LS, AJ	KV, LS, AJ
Etnický původ		OP	LS, AJ	LS, AJ
Multikulturalita		OP	KV, LS, AJ	KV, LS, AJ
Princip sociálního smíru a solidarity	OP	OP	KV, LS, AJ	KV, LS, AJ

Environmentální výchova (EV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	OP	OP	OP	OP	OP
Základní podmínky života	OP	OP	OP	OP	OP
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	OP	OP	OP	OP	OP
Vztah člověka k prostředí	OP	OP	OP	OP	OP

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	OP	OP	KV	
Základní podmínky života	OP	OP	KV	KV
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	OP	OP	LS, KV	LS, KV
Vztah člověka k prostředí	OP	OP	LS, KV	LS, KV

Mediální výchova (MV)

TO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	OP	OP	OP	OP	OP
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality				OP	OP
Stavba mediálních sdělení				OP	OP
Vnímání autora mediálních sdělení				OP	OP
Fungování a vliv médií ve společnosti				OP	OP
Tvorba mediálního sdělení				OP	OP
Práce v realizačním týmu				OP	OP

TO	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	OP	OP	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	OP	OP	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Stavba mediálních sdělení	OP	OP	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Vnímání autora mediálních sdělení	OP	OP	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Fungování a vliv médií ve společnosti	OP	OP	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Tvorba mediálního sdělení	OP	OP	LS, KV, AJ	LS, KV, AJ
Práce v realizačním týmu	OP	OP	LS, KV, AJ, Tv	LS, KV, AJ, Tv

Učební plán pro 1. stupeň Montessori

TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Orbis pictus	21	22	24	25	26

Poznámky k učebnímu plánu

Vyučovací předmět Orbis pictus je tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie, Cizí jazyk, Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce, výtvarná výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova a všech tematických okruhů průřezových témat.

PŘEHLED VYUŽITÍ ČASOVÉ DOTACE PODLE RUP

Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast / obor	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Orbis pictus	Český jazyk a literatura	7	7	7	6	6
	Matematika a její aplikace	4	4	4	4	4
	Informační a komunikační technologie	0	0	0	1	1
	Cizí jazyk	0	2	3	3	3
	Člověk a jeho svět	2	2	2	3	3
	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1
	Umění a kultura	2	3	2	3	3
	Tělesná výchova	3	2	2	2	2
	Disponibilní časová dotace	2	1	3	2	3
	Celkem	21	22	24	25	26

Učební plán pro 2. stupeň Montessori

Tabulace učebního plánu

Vyučovací předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Orbis pictus	29	30	-	-
Labyrint Světa	-	-	11	11
Kosmická výchova			13	12
Anglický jazyk	-	-	3	3
Další cizí jazyk	-	-	3	3
Tělesná výchova	-	-	2	2
celkem	29	30	32	31

Poznámky k učebnímu plánu

Vyučovací předmět Orbis pictus je tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie, Dějepis, Výchova k občanství, Chemie, Přírodopis, Fyzika, Zeměpis, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Člověk a svět práce, Tělesná výchova, Výchova ke zdraví a ze všech tematických okruhů průřezových témat.

Vyučovací předmět Labyrint Světa vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Český jazyk a literatura a ze vzdělávacího obsahu oboru Matematika a její aplikace. Integrována jsou i některá témata ze vzdělávacích oborů Informační a komunikační technologie, Chemie, Přírodopis, Fyzika a Zeměpis.

Vyučovací předmět Kosmická výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Informační a komunikační technologie, Dějepis, Výchova k občanství, Chemie, Přírodopis, Fyzika, Zeměpis, Výchova ke zdraví, Výtvarná výchova, Hudební výchova a Člověk a svět práce.

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Cizí jazyk.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Další cizí jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Druh cizího jazyka je závislý na aktuální nabídce a možnostech školy a poptávce žáků. Z toho důvodu jsou učební osnovy pro další cizí jazyk každoročně aktualizovány a jsou přílohou ŠVP. Vzdělávací obsah oboru Další cizí jazyk je realizován od osmého ročníku.

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Tělesná výchova a oboru Výchova ke zdraví.

Integrace tematických okruhů průřezových témat do jednotlivých vyučovacích předmětů viz kapitola začlenění průřezových témat a přehled v učebních osnovách.

Přehled využití časové dotace podle RUP

Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast / obor	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Orbis pictus	Matematika a její aplikace	4	4	-	-
	Český jazyk a literatura	5	4	-	-
	Cizí jazyk – anglický jazyk	4	3	-	-
	Další cizí jazyk	-	-	-	-
	Informační a komunikační technologie	1	1	-	-
	Člověk a společnost	3	3	-	-
	Člověk a příroda	4	6	-	-
	Umění a kultura	3	3	-	-
	Člověk a svět práce	1	1	-	-
	Člověk a zdraví / Tělesná výchova a Výchova ke zdraví	2	2	-	-
	Disponibilní časová dotace	2	3	-	-
Labyrint Světa	Matematika a její aplikace	-	-	5	4
	Český jazyk a literatura	-	-	4	5
Kosmická výchova	Informační a komunikační technologie	-	-	1	-
	Člověk a společnost	-	-	3	3
	Člověk a příroda	-	-	7	7
	Umění a kultura	-	-	2	2
	Člověk a svět práce	-	-	1	1
Disponibilní časová dotace	-	-	-	-	
Anglický jazyk	Cizí jazyk – anglický jazyk	-	-	3	3
Další cizí jazyk	Další cizí jazyk	-	-	3	3
Tělesná výchova	Člověk a zdraví / Tělesná výchova a Výchova ke zdraví	-	-	3	3
Celkem		29	30	32	31

Učební osnovy 1. stupeň

Pro lepší orientaci je pro vzdělávací obory zavedeno barevné kódování:

Český jazyk a literatura

Cizí jazyk

Matematika a její aplikace

Informační a komunikační technologie

Člověk a jeho svět

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Tělesná výchova

Člověk a svět práce

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ORBIS PICTUS

Název vyučovacího předmětu: Orbis Pictus

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět je tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie, Cizí jazyk, Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Tělesná výchova a ze všech tematických okruhů průřezových témat.

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
21	22	24	25	26

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve třídě s využitím pomůcek a počítačů s výukovými programy, na přilehlých chodbách, v tělocvičně, na školní zahradě či v dalších prostorách školy. Realizována je také v mimoškolních prostorech při návštěvách různých kulturních, sportovních, vzdělávacích zařízeních (kino, divadlo, beseda, muzea, dopravní hřiště...).

Základem realizace vzdělávacího obsahu jsou Velké příběhy – Příběh o vzniku Vesmíru, Příběh o vzniku Země, Příběh o vzniku života na Zemi, Příběh o vývoji člověka, Příběh o vzniku písma a Příběh o vzniku číslic, Příběh o rostlinách a Příběh o lidském těle. Postupně vznikají i příběhy další. Tyto příběhy motivují žáky ke zkoumání světa okolo a nabízí jim soustavu možností další práce.

Dalším prostředkem pro realizaci vzdělávacího obsahu je pro děti nachystaný „materiál“, který respektuje zásady pro připravené prostředí. Na něm dítě samo, popřípadě s pomocí spolužáků nebo učitele zkoumá různé jevy, získává různé dovednosti a vědomosti, řeší problémy, procvičuje a aplikuje, co se již naučil. Materiál je pro děti co nejlákavější a co je více spojen s praktickým životem.

Kromě činnosti samé je pro dítě důležité také pozorování ostatních, díky čemuž si také osvojuje různé dovednosti.

Učitel žáky v procesu učení vede a motivuje je k další činnosti různými evokacemi. Může to být příběh, ukázka práce s pomůckou, ukázka tvorby nebo nastolení problému, který je potřeba vyřešit.

Tam, kde je to možné, ponechává volbu výběru učiva na dítěti. Přehled výstupů tedy není v plánu okruhů učiva seřazen chronologicky nebo doplněn údaji o příslušném ročníku. Důležitější je připravenost dítěte než příslušný ročník školní docházky; děti nemusí postupovat daným jednotným pořadím činností, ale mohou si vybírat z nabídky podle svého zájmu

a pracovat svým individuálním tempem. V případech, kdy si dítě vybere oblast, ke které nemá potřebné dílčí zkušenosti, mu učitel ukáže, jaké učivo si ještě předem potřebuje osvojit.

Pro praktickou realizaci propojení poznatků a dovedností z různých oblastí (matematika, jazyk, přírodověda, historie, zeměpis, umění, pracovní náměty, zdravý životní styl a ekologie) nejlépe vyhovuje práce v tematických projektech. V rámci projektů získávají žáci propojené informace, které umožňují globální pohled na svět. Využívají se autentické zážitky dětí, jejich zájem a naladění věnovat se určité oblasti.

Témata a problémy, které žáci řeší, vychází především z momentálních potřeb dětí a na nich je vzdělávací obsah realizován.

Aktivity v rámci projektů jsou voleny tak, aby děti mohly spolupracovat, vzájemně si radit a pomáhat, pracovat ve skupinách pro společný cíl a na společném řešení problému. Při takovéto spolupráci (ve dvojicích, ve skupinách) pak mohou žáci pozorovat různé metody práce u svých spolužáků – mohou zkoušet, experimentovat a poznávat, jaké styly a metody práce jim samotným nejvíce vyhovují. Učitel podle potřeby a náročnosti činností pracuje s celou skupinou dětí nebo s menšími skupinami. Během individuální práce konzultuje nebo pomáhá s prací jednotlivcům.

Výsledky své práce mají žáci možnost prezentovat jako skupina nebo jako jednotlivci. Přijímají tak okamžitou zpětnou vazbu od svých spolužáků s oceněním, dalšími návrhy a doporučeními. Při společných prezentacích si děti vzájemně předávají informace, které zjistily a zpracovaly, a mají možnost klást další otázky. Společné prezentace ukazují ostatním mnoho možností, jak se dá stejné téma různě zpracovat (nápady, způsoby práce,...). Cílem projektu může být také tvorba dalšího materiálu, se kterým mohou spolužáci dále pracovat.

Materiály, které děti k projektům zpracovaly, si zakládají do svého portfolia. To slouží jako doklad postupu každého dítěte. Při vedení portfolia se žáci učí třídit a zakládat své pracovní materiály. Portfolio je součástí podkladů pro slovní hodnocení školní práce žáků.

Součástí běžného života třídy je komunitní kruh, kde mají děti možnost sdělovat své zážitky, pocity a zkušenosti, diskutovat, vyjadřovat se k problémům, k pravidlům, prezentovat informace a hodnotit svou práci. Považujeme za důležité, aby se děti nebály mluvit o svých názorech a konfrontovat je s okolím. Ve škole je zajištěna možnost společné práce a tím i komunikace mezi žáky, při které se učí jeden od druhého. Komunitní setkání na kruhu slouží také k předání informací o programu dne, změnách v programu či plánu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dbáme a zajišťujeme připravené prostředí se specifickým materiálem, který žák používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. (KU, KŘP, KSP, KO)

Plně respektujeme možnost výběru místa a spolupráce dětí. (KU, KO, KSP, KŘP, KP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce k úvodu projektu i v rámci něj. (KU, KK, KSP, KŘP)

Pravidelně žákům nabízíme společné aktivizující práce ke čtení, psaní, práci s textem, sebevýjádření, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností. (KU, KK, KSP, KŘP)

Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, pravidla českého pravopisu, žákovská knihovna, internet...). (KU, KŘP)

Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Ve výuce pravidelně využíváme komunitní kruh. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)

Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)

Respektujeme osobnostní předpoklady žáků (KSP, KK)

Klademe důraz na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny (KP, KSP)

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch (KSP, KO)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ORBIS PICTUS

1. období (1., 2. a 3. ročník)

výstupy	učivo	TO průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické naslouchání, věcné naslouchání - zdvořilé naslouchání - pozorné, soustředěné naslouchání - reprodukce sdělení - záznam ze slyšeného sdělení - tvorba otázek ze slyšeného sdělení - vyjádření kontaktu s partnerem - základní komunikační pravidla - pravidla dialogu - oslovení - zahájení a ukončení dialogu - role mluvčího a posluchače - zdvořilé vystupování - vyjadřování závislé na komunikační situaci - telefonický rozhovor - vzkaz na záznamníku 	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO Občanská společnost a škola</p> <p>MV Tvorba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> - mluvený projev - základy techniky mluveného projevu - spisovná a nespisovná výslovnost - výslovnost ve vztahu ke komunikační situaci 	
<ul style="list-style-type: none"> • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči 	<ul style="list-style-type: none"> - krátké mluvené projevy - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost - vhodné tempo řeči - intonace hlasu - přízvuk, pauza, tempo 	
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - základní komunikační pravidla - komunikační záměr - mluvčí a adresát sdělení - oslovení - zahájení a ukončení dialogu - střídání rolí mluvčího a posluchače, - zdvořilé vystupování - mimojazykové prostředky řeči - mimika, gesta 	
<ul style="list-style-type: none"> • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev 	<ul style="list-style-type: none"> - vypravování 	
	<ul style="list-style-type: none"> - čtení s porozuměním 	

<ul style="list-style-type: none"> • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti 	<ul style="list-style-type: none"> - mluvené a písemné pokyny - věcné čtení - čtení jako zdroj informací - vyhledávací čtení - klíčová slova 	
<ul style="list-style-type: none"> • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> - ilustrace - posloupnost děje - vypravování příběhu - dialog na základě obrazového materiálu 	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	<ul style="list-style-type: none"> - písemný projev -základní hygienické návyky u psaní - správné sezení - držení psacího náčiní - hygiena zraku - zacházení s grafickým materiálem 	
<ul style="list-style-type: none"> • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> - správné tvary písmen a číslic - spojování písmen ve slova - spojování slabik ve slova - technika psaní - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev 	
<ul style="list-style-type: none"> • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - obsahová stránka textu - formální stránka textu - žánry písemného projevu - adresa - blahopřání - pozdrav z prázdnin - omluvenka - zpráva - oznámení - pozvánka - vzkaz - inzerát - dopis - popis - přihláška - dotazník - osnova vyprávění - časová posloupnost děje - vyprávění 	
<ul style="list-style-type: none"> • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - techniky čtení - tiché čtení - hlasité čtení - čtení s porozuměním - praktické čtení - pozorné čtení 	

	<ul style="list-style-type: none"> - plynulé čtení - podstatné a okrajové informace - zaznamenávání podstatných informací 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky 	<ul style="list-style-type: none"> - třídění hlásek (samohlásky, souhlásky, dvojhásky) - první písmeno ve slově - písmeno uprostřed slova - písmeno na konci slova - skládání písmen (první čtení a psaní) - zrakové a sluchové rozlišování - dlouhé a krátké samohlásky - hláska, písmeno, slabika, slovo, věta - dělení slov - slabikotvorné r, l - abeceda 	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná 	<ul style="list-style-type: none"> - význam slova - slova opačná (antonyma) - slova souřadná (synonyma) - slova nadřazená a podřazená - slova příbuzná, kořen slova, význam slova 	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy za použití symbolů slovních druhů – podstatná jména, přídavná jména, slovesa 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru 	<ul style="list-style-type: none"> - základní jmenné kategorie (pád, číslo, rod) - základní slovesné kategorie (infinitiv, osoba, číslo, čas) 	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> - pád, číslo a rod podstatných jmen - osoba, číslo a čas sloves 	
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> - spojky a spojovací výrazy - základní zásady interpunkce 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy vět - pořadí slov podle druhu vět - otazník, vykřičník, tečka za větou a čárka ve větě - velké písmeno na začátku věty 	
<ul style="list-style-type: none"> • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve 	<ul style="list-style-type: none"> - tvrdé souhlásky - měkké souhlásky - obojetné souhlásky - psaní i/y po obojetných souhláskách 	

<p>vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova - dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - ú/ů - vlastní jména, velká písmena u vlastních jmen - párové souhlásky 	
<ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 	<ul style="list-style-type: none"> - technika hlasitého čtení, výrazné čtení - říkanky, básničky pro děti, rým a rytmus, modulace hlasu, intonace, přednes - zapamatování slyšeného - zapamatování přečteného 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - hodnoty a pocity autora a čtenáře 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 	<ul style="list-style-type: none"> - hledá a tvoří rýmy - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, přísloví; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec režisér; verš, rým, přirovnání 	
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s literárními texty – prozaickými i veršovanými: přednes literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod 	
<ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> - červenomodré tyče - smirkové číslice - skříňka s vřetenky - přiřazování čísla k množství a množství k číslu v oboru do tisíce - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - porovnávání (<, >, =) - sudá a lichá čísla - narůstání číselné řady 1 – 9, vizuální vnímání číslic – barevné korálky - početní operace sčítání, odčítání, násobení a dělení – červenomodré tyče, sčítací tabulka, sčítací barevný had, násobilková tabulka - slovní úlohy 	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena</p>

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - převod délkových jednotek – červenomodré tyče, - hmotnostní , objemové i časové jednotky - peněžní jednotky – obchod, převod, vracení (dočítání) peněz - geometrická tělesa, grafy, diagramy, tabulky, jízdní řády - hodiny ručičkové a digitální 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - měření - délka úsečky - obvod obrazce 	

2. období (4.,5.ročník)

výstupy	učivo	TO průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu) - podstatné a okrajové informace - zaznamenávání podstatných informací - využívání informací při učení - reprodukce sdělení - věcné naslouchání - pozorné, soustředěné naslouchání - záznam ze slyšeného sdělení - tvorba otázek ke sdělení - tvorba projektů - prezentace - slovníky 	<p>OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla dialogu - oslovení, zahájení a ukončení dialogu - role mluvčího a posluchače - telefonický rozhovor - vzkaz na záznamníku 	<p>VDO Občanská společnost a škola</p>
<ul style="list-style-type: none"> • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> - intonace hlasu - přízvuk, pauza, tempo - komunikační záměr - mluvčí a adresát sdělení - výslovnost ve vztahu ke komunikační situaci 	<p>MV Produktivní činnosti Tvorba mediálního sdělení Stavba mediálního sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry 	<ul style="list-style-type: none"> - obsahová stránka textu - formální stránka textu - zpráva - oznámení - pozvánka - vzkaz - inzerát - dopis - popis - jednoduché tiskopisy - přihláška - dotazník 	
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - osnova vyprávění - časová posloupnost děje - mluvené vyprávění - písemné vyprávění 	

<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě 	<ul style="list-style-type: none"> - manipulativní komunikace - reklama 	
<ul style="list-style-type: none"> porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová 	<ul style="list-style-type: none"> - mnohoznačná slova - antonyma - synonyma - slova citově zbarvená 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba slova (předpona, přípona, kořen slova) - psaní zdvojených souhlásek v běžné slovní zásobě - psaní Ě / JE v kořenech slov - psaní předpon S / Z / VZ - obtížné souhláskové skupiny – přípony 	
<ul style="list-style-type: none"> určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - ohebné a neohebné slovní druhy - časování sloves a skloňování jmen - mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, čas, způsob) a jmen (rod, číslo, pád, vzor) - tvary určité a neurčité - skloňování číslovek - správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen, číslovek a sloves v mluveném projevu 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> - slova spisovná a nespisovná - nespisovné tvary a koncovky 	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty 	<ul style="list-style-type: none"> - přísudek a podmět - nevyjádřený, holý, rozvitý a několikanásobný podmět - slovesný, jmenný přísudek 	
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí - vzorce souvětí - spojky a spojovací výrazy 	
<ul style="list-style-type: none"> užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje 	<ul style="list-style-type: none"> - spojky a spojovací výrazy 	
<ul style="list-style-type: none"> píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova a slova příbuzná - koncovky a vzory podstatných a přídavných jmen 	
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> - shoda podmětu s přísudkem 	

<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a poslech literárních textů (vlastních i jiných autorů) - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - tvůrčí psaní, tvorba literárních textů - základní literární pojmy - literární druhy a žánry: poezie, próza drama povídka, pověst, báje - rozbor literárního textu 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla - celá čísla - desetinná čísla (zápis, sčítání a odčítání) - zlomky a jednoduchá práce s nimi (zápis, určování části z celku, sčítání a odčítání se stejným jmenovatelem) - záporná čísla – číselná osa, měření teploty - zápis a čtení čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění, přiřazování čísla k množství - zaokrouhlování a porovnávání čísel - početní operace a jejich vlastnosti - prvočísla - zlatý perlový materiál a číselné karty, banka - směnárna - známková hra - obchod - násobilkové a dělicí prstové tabulky - barevné násobilkové řetězy, koráلكová krabice k násobilce - sčítací a odčítací počítadlo - dělicí tabulky na velké dělení - multiplikační tabule na násobení, modely čísel 1 – 1 000 000 - slovní úlohy a logické problémy 	<p>OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> - tabulky, grafy, diagramy, jízdní řády 	
<ul style="list-style-type: none"> • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník) 	<ul style="list-style-type: none"> - čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice a jejich rýsování - trojúhelníková komoda – práce s různými druhy 	

<p>a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</p> <ul style="list-style-type: none"> • sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> - trojúhelníků, strana, vrchol, základna, výška, středy stran - geometrická komoda, žluté a modré trojúhelníky - jednotky délky a jejich převody - grafické sčítání a odčítání úsečky - osa souměrnosti a tvary osově souměrné - obsah čtverce a obdélníka - vzájemná poloha přímek v rovině 	
<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> - obchod, banka, směnárna - řešení a tvoření slovních úloh i v rámci probíraných projektů 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím • při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích • komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení • pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s počítačem - práce se složkami a soubory - textový editor – otevření a zavření souboru, uložení, písmo, vložení obrázku - grafický editor – malování (otevření a zavření souboru, uložení, obrázek) - internet – metody a nástroje vyhledávání informací, správná formulace požadavku při vyhledávání, uložení obrázku či textu z webové stránky - základní formy komunikace na internetu a jejich pravidla - elektronická pošta – elektronická adresa, psaní, čtení a mazání dopisu, příloha - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky. 	<p>OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VMEGS - Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MV Produktivní činnosti Tvorba mediálního sdělení</p>

1 a 2. období (1-5. ročník)

výstupy	učivo	TO průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi rozlišuje jednotlivé etapy lidského života 	<ul style="list-style-type: none"> o mně rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, průběh lidského života 	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MkV Kulturní diference Multikulturalita Lidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob 	<ul style="list-style-type: none"> zájmová činnost, zájmové spolky mezilidské vztahy a komunikace 	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	<ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy a komunikace charitativní a nezisková činnost, pomoc nemocným, sociálně slabým vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot chování a jednání jedince – rodinné a příbuzenské vztahy, názory, komunikace, lidská práva a povinnosti, demokracie, mezilidské vztahy, kultura 	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> profese, práce fyzická a duševní, zaměstnání, zaměstnání situace hromadného ohrožení 	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v rizikovém prostředí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty (cesta ze školy a do školy, dopravní hřiště, akce školy, vycházka, výlet, modelové situace, bezpečná a ohleduplná cesta v prostředcích hromadné přepravy) - vhodná a nevhodná místa pro hru a trávení volného času - rizikové chování - dopravní značky, pravidla silničního provozu - účinné způsoby ochrany v situacích ohrožení fyzického i duševního (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.), přivolání pomoci i pomoci jiným - osobní bezpečí - závislost (návykové látky, hrací automaty a počítače, odmítání návykových látek - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událost, účinná ochrana, postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém - schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 	<p>Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Mezilidské vztahy Poznávání lidí Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty postoje, praktická etika</p> <p>VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí</p> <p>MkV Lidské vztahy Interpretace vztahů mediálního sdělení a reality</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší 	<ul style="list-style-type: none"> - domov – adresa, prostředí domova, orientace v místě bydliště 	<p>OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kreativita</p>

<p>možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <ul style="list-style-type: none"> • začlení své město do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy - Brno - jeho části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť - kontinenty – stavba Země, určování polohy, mapa, geografie kontinentů, filosofie a náboženství, podoby a projevy kultury - Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, organizace (EU), vztahy, památky, cestování, jazyky, obyvatelstvo - naše vlast – ČR, domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, geografie, sousední státy, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky 	<p>Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět MkV Lidské vztahy Kulturní diference Multikulturalita Principy sociální smíru a solidarity EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Práce v realizačním týmu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě 	<ul style="list-style-type: none"> - kosmický příběh - fylogeneze člověka - orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, denní režim, roční období, pranostiky, zvyky 	<p>EV Vztah člověka k prostředí VMEGS Evropa a svět nás zajímá MkV Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> - dějiny jako časový sled událostí, letopočet, orientace na časové ose - ontogeneze člověka, generace - regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - historické prameny - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - státní svátky, významné dny a dějinné události - Brno - báje, mýty, pověsti - příběh písma - příběh čísel - náboženství 	<p>Principy sociální smíru a solidarity Práce v realizačním týmu Etnický původ VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Formy participace občanů v politickém životě MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	<ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - nerosty a horniny, půda - Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období 	<p>EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k životnímu prostředí Základní podmínky života OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Poznávání lidí</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit 	<ul style="list-style-type: none"> - skupiny organismů a způsob života - vztah a rovnováha organismu a životního prostředí, životní podmínky - odpady - pokusy – jejich průběh a výsledek - podnebí a počasí - pohromy a katastrofy - biotopy: louka, pole, pastvina, vodstvo ČR, lesy, horské oblasti - biomy: stepi, savany, plantáže, vodstvo světa, pralesy a tajgy, velehory 	<p>Mezilidské vztahy Komunikace VMEGS Evropa a svět nás zajímá MkV Princip sociálního smíru a solidarity VDO Formy participace občanů v politickém životě</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, lidská ontogeneze 	<p>OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Mezilidské vztahy Poznávání lidí Komunikace</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví, zdravý způsob života - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, bezpečné chování, drobné úrazy a poranění, základy první pomoci, úrazová zábrana; hygiena - základy sexuální výchovy biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu) 	<p>Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí MkV Lidské vztahy Interpretace vztahů mediálního sdělení a reality</p>
<ul style="list-style-type: none"> • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) 	<ul style="list-style-type: none"> - životní prostředí – ochrana ŽP, ovlivňování ŽP člověkem, odpady - řešení aktuálních problémů 	<p>OSV Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>

		<p>MkV Princip sociálního smíru a solidarity MV - Práce v realizačním týmu</p>
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> obchod, firmy, vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze, problémy konzumní společnosti české mince a bankovky, hotovostní a bezhotovostní forma peněz nakupování, sestavení jednoduchého rozpočtu banka, půjčky, spoření reklamace 	<p>OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MkV Kulturní diference Lidské vztahy Princip solidárního smíru a solidarity MV Práce v realizačním týmu VMEGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje 	<ul style="list-style-type: none"> plošná tvorba – linie, tvary prostorová tvorba - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření objektová a akční tvorba – objemy, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby kompozice barvy, kontrast výtvarný přepis skutečnosti, proporce modelování a tvarování práce s různými materiály 	<p>OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení</p>

<p>při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových 	<ul style="list-style-type: none"> - umělecká díla – historie a současnost - vizuálně obrazné vyjádření podnětů hmatových, sluchových, čichových a chuťových - vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - dílo jako komunikační prostředek, prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - působení díla a jeho interpretace - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	<p>Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p>
---	---	---

<p>i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 		
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) – montáž a demontáž, sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	<p>OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročnou rostlinu • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> - pěstování rostlin – základní podmínky, pěstování v místnosti i venku, okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, aj. - rostliny jedovaté - půda a její zpracování - výživa rostlin, osivo 	<p>EV Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování a společenského chování - výběr, nákup a skladování potravin - příprava pokrmu 	<p>OSV Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV Práce v realizačním týmu MkV Multikulturalita EV Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby, elementární tanec - poslechové hry - zpěv vybraných lidových a umělých písní v dvojhase, jednoduchá intonační cvičení, hra na ozvěnu - hra jednoduchého doprovodu na Orffovy nástroje podle harmonických funkcí a notového zápisu, orientace v notovém zápisu, doprovod k písním - improvizace v rámci nejjednodušších hudebních forem - poznávání malé písňové formy, rondo, kánon - rytmičace a melodizace jednoduchých textů - výrazové prostředky a jejich změny ve znějící hudbě 	<p>OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygieny Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p>

<p>metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p> <ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 		
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu 	<p>OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV - pohybové hry - základy gymnastiky - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - průpravné úpoly - základy atletiky - základy sportovních her - turistika a pobyt v přírodě - plavání - komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, gesta, signály - organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu 	<p>- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>- abeceda</p> <p>- slovní zásoba : pozdrav, představení, poděkování, omluva, žádost, barvy, čísla 1 – 100, základní slovní zásoba okruhů: domov, já a moje rodina, škola, zájmy a volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nakupování, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, tradice, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a, počasí</p> <p>- práce se slovníkem</p> <p>- písničky, poslech anglické konverzace</p> <p>- četba krátkého anglického textu</p> <p>- psaní jednoduchých vět a krátkého textu</p> <p>- anglická konverzace, tvorba krátkého rozhovoru</p> <p>- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>- zájmena</p> <p>- sloveso TO BE, TO HAVE, TO LIKE, CAN</p> <p>- člen určitý a neurčitý</p> <p>- antonyma, synonyma</p> <p>- přítomný čas průběhový</p> <p>- přítomný čas prostý</p> <p>- minulý čas slovesa TO BE</p> <p>- tvoření otázky a záporu ve větě</p> <p>- There is..., There are...</p> <p>- předložky</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO Občanská společnost a škola</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>MkV Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MV Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

<p>a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 		
---	--	--

Učební osnovy 2. stupeň

Vzdělávací obsah oboru Další cizí jazyk je každý rok aktualizován podle zájmu žáků o konkrétní cizí jazyk. Z toho důvodu jsou osnovy ke konkrétnímu jazyku součástí přílohy ŠVP.

Pro lepší orientaci je pro vzdělávací obory zavedeno barevné kódování:

Český jazyk a literatura

Anglický jazyk

Další cizí jazyk

Matematika a její aplikace

Informační a komunikační technologie

Dějepis

Výchova k občanství

Fyzika

Chemie

Přírodopis

Zeměpis

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Výchova ke zdraví

Tělesná výchova

Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu Orbis pictus

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět je tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie, Dějepis, Výchova k občanství, Chemie, Přírodopis, Fyzika, Zeměpis, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Člověk a svět práce, Tělesná výchova, Výchova ke zdraví a ze všech tematických okruhů průřezových témat.

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
29	30	-	-

Organizační vymezení

Vyučovací předmět je realizován Montessori metodou. Vzdělávací obsah umožňuje žákovi poznávat a učit se v souvislostech.

Výuka probíhá ve třídě s využitím pomůcek a počítačů s výukovými programy, na přilehlých chodbách, v tělocvičně, na školní zahradě či v dalších prostorách školy. Realizována je také v mimoškolních prostorech při návštěvách různých kulturních, sportovních, vzdělávacích zařízeních (kino, divadlo, beseda, muzea, dopravní hřiště...).

V 6. ročníku jsou součástí výuky ještě Velké příběhy, kterých se žáci mohou účastnit spolu s mladšími spolužáky – Příběh o vzniku Vesmíru, Příběh o vzniku Země, Příběh o vzniku života na Zemi, Příběh o vývoji člověka, Příběh o vzniku písma a Příběh o vzniku číslic, Příběh o rostlinách a Příběh o Lidském těle. Postupně vznikají i příběhy další. Tyto příběhy motivují žáky ke zkoumání světa okolo a nabízí jim soustavu možností další práce.

Základem výuky je dostatečné množství problémů k řešení. Témata a problémy, které žáci řeší, vychází především z momentálních potřeb dětí, jejich okolí i celé společnosti.

Učitel žáky v procesu učení vede a motivuje je k další činnosti různými evokacemi. Tyto evokace bývají především ve formě nastolení problému, který je potřeba vyřešit, ale také to může být příběh, ukázka práce s pomůckou, ukázka tvorby atd. Na základě této evokace nebo svého plánu (často ve formě myšlenkových map) si žák vybere oblast, které se bude věnovat hlouběji. Pracuje samostatně nebo ve skupině. Učitel je žákům v případě potřeby k dispozici, jeho hlavním úkolem je pozorování. Žák plánuje svoji práci prostřednictvím zápisů v Montessori plánovacím záznamníku, v „bublinách“ zaznamenává, kterými oblastmi v předmětu byl seznámen. K dispozici má dostupné didaktické pomůcky, literaturu, pracovní listy, modely, počítače s připojením na internet apod. Téma zpracovává, prohlubuje poznatky o něm a předává je ostatním. Plnění obsahu a dodržování stanovených termínů je průběžně kontrolováno učitelem.

Kromě činnosti samé je pro dítě důležité také pozorování ostatních, díky čemuž si také osvojuje různé dovednosti.

Tam, kde je to možné, ponechává volbu výběru učiva na žákovi. Přehled výstupů tedy není v plánu okruhů učiva seřazen chronologicky nebo doplněn údaji o příslušném ročníku. Důležitější je připravenost žáka než příslušný ročník školní docházky; žáci nemusí postupovat daným jednotným pořadím činností, ale mohou si vybírat z nabídky podle svého zájmu a pracovat svým individuálním tempem. V případech, kdy si žák vybere oblast, ke které nemá potřebné dílčí zkušenosti, mu učitel ukáže, jaké učivo si ještě předem potřebuje osvojit.

Pro praktickou realizaci propojení poznatků a dovedností z různých oblastí (matematika, jazyk, přírodověda, historie, zeměpis, umění, pracovní náměty, zdravý životní styl a ekologie) nejlépe vyhovuje práce v tematických projektech. V rámci projektů získávají žáci propojené informace, které umožňují globální pohled na svět. Využívají se autentické zážitky dětí, jejich zájem a naladění věnovat se určité oblasti.

Aktivity v rámci projektů jsou voleny tak, aby žáci mohli spolupracovat, vzájemně si radit a pomáhat, pracovat ve skupinách pro společný cíl a na společném řešení problému. Při takovéto spolupráci (ve dvojicích, ve skupinách) pak mohou žáci pozorovat různé metody práce u svých spolužáků – mohou zkoušet, experimentovat a poznávat, jaké styly a metody práce jim samotným nejvíce vyhovují. Učitel podle potřeby a náročnosti činností pracuje s celou skupinou žáků nebo s menšími skupinami. Během individuální práce konzultuje nebo pomáhá s prací jednotlivcům.

Výsledky své práce mají žáci možnost prezentovat jako skupina nebo jako jednotlivci. Přijímají tak okamžitou zpětnou vazbu od svých spolužáků s oceněním, dalšími návrhy a doporučeními. Při společných prezentacích si žáci vzájemně předávají informace, které zjistili a zpracovali, a mají možnost klást další otázky. Společné prezentace ukazují ostatním mnoho možností, jak se dá stejné téma různě zpracovat (nápady, způsoby práce,...). Cílem projektu může být také tvorba dalšího materiálu, se kterým mohou spolužáci dále pracovat.

Materiály, které žáci k projektům zpracovali, si zakládají do svého portfolia. To slouží jako doklad postupu každého žáka. Portfolio je součástí podkladů pro slovní hodnocení školní práce žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Respektujeme osobnostní předpoklady žáků.
- Pomáháme žákům poznat jejich silné a slabé stránky a pracovat s nimi. (KSP, KK)
- Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch. (KSP, KO)
- Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty.
- Na výuce předmětu se podílí více učitelů, kteří jsou spolu v neustálém kontaktu. Žák tak může získat komplexnější pohled na probíranou problematiku.
- Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to, realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejících s probíraným tématem.
- Součástí výuky je možnost individuálních konzultací nad jakoukoliv problematikou

- Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)
- Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)
- Pohybové aktivity nabízíme žákům v takové podobě, aby nebyli stresováni porovnáváním a poměřováním svých výsledků s ostatními.
- Osobním příkladem a pozitivním přístupem vedeme žáky k přijetí a realizaci myšlenky fair play
- Pro pohybové aktivity nabízíme různá místa, neomezujeme se pouze na sportoviště a tělocvičnu. Ukazujeme tak žákům, že pohyb je spjatý především s běžným životem.
- Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce – poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů, zahraniční návštěvy, video programy.
- Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci
- U cizího jazyka klademe rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu
- Poskytujeme žákům možnost volby. Volbu respektujeme a k jejímu respektování vedeme ostatní žáky. Zároveň vedeme žáky k porozumění, že každá volba má své důsledky.
- Podporujeme rozvoj schopností dětí řešit samostatně běžné konfliktní situace.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Orbis pictus

6. ročník

Výstupy	učivo	TO průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení • dorozumívá se výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • v připraveném mluveném projevu vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse • pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy ohebné • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního představení nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<p>práce s informacemi práce s textem</p> <p>soukromý a úřední dopis popis</p> <p>diskuse zvukové prostředky jazykového projevu a prostředky mimojazykové zásady kultivovaného projevu</p> <p>jazykové příručky (slovníky, Pravidla), jazyková norma a kodifikace</p> <p>slovní druhy ohebné, jejich mluvnické významy a tvary stavba věty základní a rozvíjející větné členy pořádek slov ve větě</p> <p>volná reprodukce textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem) • provádí početní operace s desetinnými čísly 	<p>porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel</p> <p>dělitelnost přirozených čísel</p> <p>zlomky a desetinná čísla</p>	<p>OSV</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Kreativita</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • základní interpretace dat • porovnává soubory dat • používá s porozuměním geometrické pojmy (bod, přímka, polopřímka, úsečka) • zdůvodňuje a používá základní polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje základní rovinné útvary • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • načrtne a sestrojí trojúhelník • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar 	<p>čtení z grafu</p> <p>základní interpretace dat</p> <p>bod, přímka, polopřímka, úsečka</p> <p>vzájemná poloha bodů a přímek v rovině</p> <p>čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, kruh</p> <p>úhel, druhy úhlů</p> <p>shodnost</p> <p>kvádr, krychle</p> <p>jednotky povrchu a objemu</p> <p>osová a středová souměrnost</p>	<p>OSV</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Kreativita</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • analyzuje a vypočítá objem a povrch těles • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa 		
<ul style="list-style-type: none"> • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání 	naše vlast	VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení 	vztahy mezi lidmi	OSV Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola

		<p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>MKV Kulturní diference Lidské vztahy</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají 	kulturní život	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání 	podobnost a odlišnost lidí	<p>OSV Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

<ul style="list-style-type: none"> • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině 	<p>vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace</p> <p>hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	<p>planeta Země ve vesmíru základy klimatologie a meteorologie</p>	<p>EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny 	<p>světadíly makroregiony světa</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 		<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • při vytrvalosti uplatňuje svoji vůli • zvládá techniku atletických disciplín 	<p>atletika hod míčkem – dálka skok daleký – rozběh, odraz</p>	<p>OSV Seberegulace a sebeorganizace,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • získané dovednosti zúročí při reprezentaci školy 	<p>běžecká abeceda běh – 600 – 1 000m – vytrvalost</p>	<p>Kooperace a kompetice</p>
<ul style="list-style-type: none"> • provede základní gymnastické prvky • provede kotouly a přeskoky • při cvičení zlepšuje svůj fyzický fond 	<p>gymnastika základní akrobacie – hrazda, bedna šplh – lano, tyč rytmická a kondiční gymnastika</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • v praxi předvede herní činnosti jednotlivce i mužstva • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech • respektuje základní pravidla míčových her 	<p>sportovní hry základní druhy sportovních her (kolektivní, brankové, síťové, pálkovací) základní označení a vybavení hřišť vybíjená, florbal, kopaná</p>	
<p>Ÿ uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém terénu a prostředí (příroda, silniční provoz)</p> <p>Ÿ bezpečně se pohybuje na lyžích</p>	<p>turistika a pobyt v přírodě</p>	<p>EV Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje vhodné a bezpečné chování na neznámém sportovišti • předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • uvede zásady první pomoci 	<p>význam pohybu pro své zdraví prevence a korekce jednostranného zatížení a sval. disbalancí hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech dobré sportovní vybavení, chrániče</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • ovládá práci s textovými a grafickými editory editory a využívá vhodných aplikací • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • používá informace z různých informačních zdrojů • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové formě 	<p>vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet</p> <p>textový editor</p> <p>počítač jako zdroj informací</p> <p>ppt prezentace</p> <p>prezentace informací</p>	<p>MV</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<p>význam zkoumání dějin, historické prameny</p> <p>historický čas a prostor</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<p>nejstarší starověké civilizace</p>	<p>EV</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Základní podmínky života</p>

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost • uvede příklady archeologických kultur na našem území 	<p>člověk a lidská společnost v pravěku</p>	<p>EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<p>antické Řecko a Řím a jejich kulturní odkaz</p>	<p>VMEGS Jsme Evropané</p> <p>MkV Lidské vztahy</p> <p>VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<ul style="list-style-type: none"> • určí společné a rozdílné vlastnosti látek • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí • rozlišuje směsi a chemické látky • vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek 	<p>vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky – R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku;</p>	<p>EV Základní podmínky života Ekosystémy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění • orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy • určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu 	<p>voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody</p> <p>vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva</p> <p>fotosyntéza</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem 	<p>měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas</p> <p>skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze</p> <p>přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	<p>sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze hvězdy – jejich složení</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 	<p>zpěv či hra vybrané lidové a umělé písně v jednohlasu i dvojhlasu. orientace v notovém zápise (délkové hodnoty not a pomlka, tempová označení, takt). hra vhodného doprovodu k písni na vybraný hudební nástroj, improvizace rytmického ostinata. tvorba jednoduché obměny slyšeného či zapsaného melodického motivu.</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy 	<p>vztahy mezi lidmi pravidla</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

		<p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zorientuje se v informacích v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • zeptá se na základní informace v běžných situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda, volba povolání</p> <p>práce se slovníkem</p> <p>mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice</p> <p>VDO Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VMEGS</p>

		<p>Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>MkV Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p> <p>MV Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model 	<p>jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody</p>	<p>OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče 	<p>kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p>	<p>OSV</p>

<ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů úprava stolu a stolování</p>	<p>Seberegulace a sebeorganizace Kreativita</p>
---	--	---

7. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje fakta ve čteném nebo slyšeném textu pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a jinými jazykovými příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<p>práce s textem výpisky</p> <p>objektivní a subjektivní sdělení komunikační záměr mluvčího manipulativní působení projevu přímá a nepřímá řeč objednávka žádost pozdávka</p> <p>rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)</p> <p>zásady spisovné výslovnosti</p> <p>slovní druhy neohebné</p> <p>věta jednoduchá a souvětí stavba souvětí (jednoduchá souvětí)</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice</p> <p>MV Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje jeho smysl • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>druhy vět vedlejších struktura literárního díla (námět a téma, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš) přednes vybraného literárního textu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, poměrem) • užívá znalosti procent k řešení úloh 	<p>kladné a záporné číslo, čísla opačná, operace s racionálními čísly úpravy zlomků a operace se zlomky trojčlenka</p>	<p>OSV Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • vyjádří vztah grafem • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů • zdůvodňuje a používá základní metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku 	<p>poměr, postupný a převrácený poměr graf přímé a nepřímé úměrnosti čtyřúhelníky věty o shodnosti trojúhelníků konstrukce trojúhelníků podle vět sss,sus,usu,ssu; n-úhelníky, rovnoběžníky, lichoběžníky, deltoid, nekonvexní mnohoúhelníky</p>	<p>OSV Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků • načrtne a sestrojí rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • charakterizuje a třídí čtyřúhelníky • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť hranolu 	<p>obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku, obsah trojúhelníku</p> <p>krychle, kvádr, hranol</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<p>kulturní život, masová kultura</p>	<p>MV</p> <p>Stavba mediálních sdělení</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady 	<p>majetek, vlastnictví</p>	<p>VDO</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování 	<p>právo v každodenním životě</p>	<p>VDO</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Občanská společnost a škola</p>

		Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 	zásady lidského soužití	<p>VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>MkV Kulturní diference Etnický původ</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní 	Osobnostní rozvoj	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		
<ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání 	majetek, vlastnictví	
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí 	peníze	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	státní správa a samospráva	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Formy participace občanů v politickém životě
<ul style="list-style-type: none"> přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	lidská práva právní řád České republiky	VDO Formy participace občanů v politickém životě Občanská společnost a škola

<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 		<p>MkV Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity Multikulturalita</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	<p>regiony světa</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa 	<p>obyvatelstvo světa</p>	<p>MkV Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje 	hospodářské prostředí	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Ekosystémy
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin 	přírodní a společenské prostředí typy krajin	EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům 	místní region	EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	OSV Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika

<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	<p>prvky vizuálně obrazného vyjádření</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • při vytrvalosti uplatňuje svoji vůli • v praxi předvede techniku atletických disciplín 	<p>atletika hod míčkem – dálka skok daleký – rozběh, odraz</p>	<p>OSV Seberegulace a sebeorganizace,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • získané dovednosti zúročí při reprezentaci školy 	<p>běžecká abeceda běh – 600 – 1 000m – vytrvalost</p>	Kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> • provede základní gymnastické prvky • provede kotouly, přeskoky • při cvičení zlepšuje svůj fyzický fond 	<p>gymnastika základní akrobacie – hrazda, bedna šplh – lano, tyč rytmická a kondiční gymnastika</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • v praxi předvede herní činnosti jednotlivce i mužstva • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech • uvede a v praxi dodržuje základní pravidla míčových her 	<p>sportovní hry základní druhy sportovních her (kolektivní, , brankové, síťové, pálkovací) základní označení a vybavení hřišť vybíjená, florbal, kopaná úpolové sporty – postoje, pády</p>	
<p>Ÿ uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém terénu a prostředí (příroda, silniční provoz)</p> <p>Ÿ bezpečně se pohybuje na lyžích</p>	<p>turistika a pobyt v přírodě</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje vhodné a bezpečné chování na neznámém sportovišti • předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>význam pohybu pro své zdraví prevence a korekce jednostranného zatížení a sval. disbalancí hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech dobré sportovní vybavení, chrániče</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • uvede a na modelových situacích prokáže znalost zásady první pomoci 		
<ul style="list-style-type: none"> • předvede základní úpolové hry (přetahy, přetlaky a odpory) 	úpolové sporty: postoje, pády, techniky	
<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<p>vývojové trendy informačních technologií, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, internet</p> <p>kyberšikana</p> <p>sociální sítě</p> <p>počítačová grafika</p> <p>ppt prezentace</p> <p>tabulkový editor</p> <p>prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia)</p> <p>copyright, informační etika</p>	<p>MV</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků 	význam zkoumání dějin, historické prameny	
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám 	<p>křesťanství</p> <p>struktura středověké společnosti</p>	<p>OSV</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MkV</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 		Princip sociálního smíru a solidarity Kulturní diference Lidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech 	vytváření států ve východoevropském a západoevropském okruhu Velká Morava, první státní útvary na českém území	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky 	zámořské objevy	
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	antisemitismus	MkV Etnický původ Multikulturalita Kulturní diference Princip sociálního smíru a solidarity
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	svět 21. století	VDO Občan, občanská společnost a stát

<ul style="list-style-type: none"> • používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech • rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech • orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<p>částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektrony</p> <p>prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin</p>	<p>EV Základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh 	<p>energie</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles • změří velikost působící síly • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 	<p>pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý</p> <p>gravitační pole a gravitační síla</p> <p>tlaková síla a tlak</p> <p>třecí síla</p> <p>výslednice dvou sil stejných a opačných směrů</p> <p>Newtonovy zákony</p> <p>rovnováha na páce a pevné kladce</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů 		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní 	<p>Pascalův zákon – hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet 	<p>sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků • vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích • objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků 	<p>houby bez plodnic houby s plodnicemi – první pomoc při otravě houbami lišejníky</p>	<p>EV Ekosystémy Základní podmínky života</p>

<ul style="list-style-type: none"> • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů –rozšíření, význam a ochrana živočichů projevy chování živočichů	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	organismy a prostředí – vzájemné vztahy	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchyty některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů</p> <p>významní biologové a jejich objevy</p>	<p>EV Ekosystémy Základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	<p>podmínky života buňka – funkce a stavba význam a zásady třídění organismů</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>EV Základní podmínky života Ekosystémy Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<p>viry a bakterie</p>	<p>EV Základní podmínky života Ekosystémy Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům 	<p>anatomie a morfologie rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) fyziologie rostlin</p>	<p>EV Základní podmínky života Ekosystémy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 	<p>systém rostlin význam rostlin a jejich ochrana</p>	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků 	<p>fylogeneze člověka Země –vznik a stavba vznik života</p>	<p>EV Základní podmínky života Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchyty některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů významní biologové a jejich objevy</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

<ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>vztahy mezi lidmi a v komunitě strava v životním stylu návykové látky mimořádné situace manipulativní chování</p>	<p>VDO Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	<p>zpěv jednohlasu, respekt daného žánru hra na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<p>orientace v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlk, tempová označení, dynamická znaménka, takt)</p> <p>hlasová hygiena</p> <p>ve znějící hudbě pojmenuje hudebně výrazové prostředky, rozpoznávání ve vybraných ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň a sborovou tvorbu. Poznávání úseků kde se objevuje citace, gradace, kontrast, opakování melodie a rytmu</p> <p>význam hudby v umělecké a běžné produkci (film, drama, reklama, sport) její vhodnost či nevhodnost. význam hudby v životě žáka</p>	<p>Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • pochopí obsah jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, který se týká osvojovaných témat • zeptá se na základní informace a reaguje v běžných situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, volba povolání, cestování</p> <p>práce se slovníkem</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice</p> <p>VDO Občanská společnost a škola</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>MkV Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p> <p>MV Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<p>rostliny – okrasné, zelenina, ovoce, péče, podmínky pěstován</p>	<p>OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita</p>

		EV Základní podmínky života Ekosystémy
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku</p> <p>příprava pokrmů</p> <p>úprava stolu a stolování</p>	OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita MkV Multikulturalita
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením 	<p>digitální technika</p> <p>počítačové programy</p>	

Charakteristika vyučovacího předmětu Labyrint světa

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Labyrint světa vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Český jazyk a literatura a ze vzdělávacího obsahu oboru Matematika. Integrována jsou i některá témata ze vzdělávacích oborů Informační a komunikační technologie, Fyzika, Chemie, Zeměpis a průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
-	-	11	11

Organizační vymezení

Vyučovací předmět Labyrint světa je realizován v duchu Montessori pedagogiky. Vzdělávacím obsahem žák prochází na základě myšlenkových map jednotlivých tematických celků. Pomocí nich si pak žák naplánuje vlastní práci. Žák si na základě samostudia, evokace či evokační prezentace daného tématu učitelem dále prohlubuje poznatky způsobem, který je mu v danou chvíli nejbližší (například samostatně, ve skupině, či pomocí konzultací).

Vyučovací předmět je tak neformálně rozdělen na část evokační, kdy je žák seznámen s problematikou a část samostatné práce, při které si prohlubuje a procvičuje získané znalosti a dovednosti nebo se věnuje samostudiu.

Plnění myšlenkových map a dodržování stanovených termínů je průběžně kontrolováno kmenovým učitelem.

Plně si uvědomujeme věková specifika dospívajících žáků, tomu také přizpůsobujeme nabídku pojetí zpracování vzdělávacího obsahu především v podobě praktických činností. Jedna ze zvláštností této věkové skupiny je převažující potřeba získávat zkušenosti a informace právě na základě praktické činnosti. Součástí výuky je tak nabídka stáží ve firmách, práce na školním pozemku a výroba pomůcek.

Pro práci ve třídách jsou žákům běžně k dispozici pomůcky, literatura, pracovní listy a počítač s připojením na internet.

Výuka předmětu, jak již bylo naznačeno výše, není omezena jen na prostory třídy a školy. Zařazovány jsou poznávací exkurze, besedy, práce v terénu, práce na projektech, výroba pomůcek, příprava jídla a vaření, vedení školního bufetu, sportovní aktivity apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty. (KU, KSP, KŘP, KP)
- Na výuce předmětu se podílí více učitelů, kteří jsou spolu v neustálém kontaktu. Žák tak může získat komplexnější pohled na probíranou problematiku. (KU, KK, KŘP, KP, KSP, KO)

- Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to, realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejících s probíraným tématem. (KU, KP, KŘP, KSP)
- Pro přehledné plánování žákovy práce mu nabízíme pečlivě propracované myšlenkové mapy. (KU, KŘP)
- Za stěžejní považujeme řešení reálných problémů spjatých s potřebami žáků a společnosti. Žáci si tak uvědomí svou roli ve společnosti, svou možnost ji ovlivňovat a pocítí svou vlastní důležitost a užitek.
- Jako důležitou považujeme práci na školní zahradě. Díky ní dochází k propojení vzdělávacího obsahu s reálným životem a užití vyučované látky v praxi (KO, KŘP, KSP, KU, KP)
- Součástí výuky je možnost individuálních konzultací nad jakoukoliv problematikou (KU, KŘP, KSP)
- Osobním příkladem a pozitivním přístupem vedeme žáky k přijetí a realizaci myšlenky fair play. (KO, KŘP)
- Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci. (KU, KŘP)
- Svým jednáním podporujeme rozvoj učící se skupiny, ve které se každý žák cítí být přijímáno a podporováno v rozvoji svého potenciálu. (KO, KU)
- Poskytujeme žákům možnost volby. Volbu respektujeme a k jejímu respektování vedeme ostatní žáky. Zároveň vedeme žáky k porozumění, že každá volba má své důsledky. (KO, KŘP, KK)
- Podporujeme rozvoj schopností dětí řešit samostatně běžné konfliktní situace. Především tím, že při jejich výskytu se učitel staví do role moderátora, nikoliv soudce. (KŘP, KO, KSP, KK)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Labyrint Světa

8. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vlastní pocity, myšlenky a dojmy – literatura, • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních prostředků řeči • přednese výklad na jemu blízké téma- • zaujme stanovisko k určitému problému a dokáže obhájit své argumenty - • při komunikaci vhodně používá mimiku, gestikulaci, postoj a držení těla • postihne charakteristické rysy popisované osoby • poukáže na různé typy postav v literatuře • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a výtah z přečteného textu – <p>Ÿ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p>	<p>líčení</p> <p>výklad</p> <p>úvaha</p> <p>charakteristika literárního hrdiny</p> <p>výtah</p> <p>vývojové trendy informačních technologií</p> <p>hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet</p>	<p>MV - Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>OSV – Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace</p> <p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává hlavní žánry literatury a charakterizuje je • čte nejen s porozuměním, ale snaží se i o čtení výrazné • orientuje se v základních literárních pojmech • ústně i písemně vyjadřuje své názory na přečtený text • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<p>fantasy, povídka, horor, sci-fi, detektivka, tragikomedie, nestárnoucí literatura z 19. století</p>	<p>OSV Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace</p>

<ul style="list-style-type: none"> navrhne kritéria pro zařazení literatury do kategorie hodnotné nebo konzumní 		
<ul style="list-style-type: none"> určuje větné členy tvoří z větných členů vedlejší věty správného druhu podle významu zařazuje do vět správné spojovací výrazy vytváří grafy k souvětím i k jednoduchým větám rozpozná původem cizí a domácí slova - aplikuje již známé skloňování na cizí slova ovládá mluvnické kategorie sloves a jejich určování <ul style="list-style-type: none"> rozdělí slovanské jazyky rozpozná slovanské jazyky od ostatních <p>Ÿ roztrídí slova podle způsobu jejich vzniku</p> <p>Ÿ správně zapíše běžně používaná slova přejatá</p> <ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí 	<p>věta jednočlenná a dvojčlenná, větné členy významové poměry mezi hlavními větami a větnými členy, složitější jazykové rozbory</p> <p>neohebné slovní druhy, skloňování obecných i vlastních cizích slov, určování mluvnických kategorií sloves, hlavně rod, vid, třída, vzor</p> <p>čeština mezi slovanskými a neslovanskými jazyky, jazyková kultura a mluvní kultivovanost</p> <p>obohacování slovní zásoby - nauka o tvoření slov, slova přejatá</p> <p>pravopis lexikální, slovotvorný morfologický, syntaktický</p>	<p>MkV - Multikulturalita</p>

<ul style="list-style-type: none"> • užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • účelně využívá kalkulátor • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem) • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) • vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic • vyjádří funkční vztah rovnicí 	<p>druhá a třetí mocnina, druhá odmocnina, mocniny s přirozeným mocnitelem, operace s mocninami procento, promile, procentový část, hmotnostní zlomek proměnné číselný výraz, hodnota číselného výrazu, výrazy s proměnou; dosazování do výrazu, celistvý výraz; mnohočleny; lomené výrazy rovnost, lineární rovnice, neznámá; ekvivalentní úpravy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a používá základní metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • provádí statistické šetření, vyhledává a třídí informace, vyhodnocuje a vyvozuje závěry • sestrojí rovinné útvary • vypočítá obsah kruhu a obvod kružnice • využívá poznatky o Thaletově kružnici při konstrukčních úlohách • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • odhaduje a vypočítá objem a povrch válce • sestrojí síť válce • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem 	<p>Pythagorova věta statistický soubor, aritmetický průměr, modus, medián kruh, kružnice, trojúhelníky rovnoběžníky, lichoběžníky, čtyřúhelníky délka kružnice, obsah kruhu množiny bodů dané vlastnosti</p>	<p>VMEGS - Objevujeme Evropu a svět</p>

<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 		
<ul style="list-style-type: none"> • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	<p>měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas</p> <p>tvar, velikost a pohyby Země</p>	

9. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<p>strukturovaný životopis úvaha</p> <p>pravopis (lexikální, morfologický a syntaktický) skupiny jazyků (slovanské a jiné) původ a základy vývoje češtiny žánry lyrické, epické a dramatické v proměnách času - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé literatura umělecká a věcná (populárně naučná, literatura faktu, publicistické žánry)</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace s lomenými výrazy • řeší rovnice a jejich soustavy 	<p>lomené výrazy rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustavy lineárních rovnic</p>	<p>OSV Kreativita</p>

<ul style="list-style-type: none"> • chápe funkce jako závislost proměnných; rozumí vztahu proměnné a závislé proměnné • řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování 	<p>soustava souřadnic, definiční obor a obor hodnot, vlastnosti funkce, lineární funkce, kvadratická funkce</p> <p>základní pojmy finanční matematiky</p>	<p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje jehlan, kužel a kouli, analyzuje jejich vlastnosti • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků • odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule • načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků;</p> <p>goniometrické funkce (sinus, kosinus, tangens, kotangens), trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku volné rovnoběžné promítání</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<p>vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet počítačová grafika, rastrové a vektorové programy tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce</p>	<p>MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<p>prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia) ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika</p>	<p>Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu</p>
--	--	---

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Cizí jazyk.

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
-	-	3	3

Organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je realizován v duchu Montessori pedagogiky. Žáci jsou učitelem vedeni k aktivnímu se zapojování do výuky (konverzace, práce na posterech a projektech).

Výuka je propojena s výukou ostatních předmětů – především Kosmické výchovy, kdy některá témata jsou probírána v anglickém jazyce.

Žákům jsou při výuce běžně k dispozici cizojazyčné časopisy, literatura, pracovní listy a počítač s připojením na internet. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu. např. vycházky do přírody, na zahradě.

Vzdělávací obsah je žákům nabízen v projektech, které se cyklicky opakují. Je tak zajištěna svobodná volba práce žáka a zároveň to, že se za druhý stupeň základního vzdělávání setká se všemi jevy a tématy.

Výchozí myšlenkou je dovést žáky k myšlení v anglickém jazyce. Sekundárně teprve využívat získané slovní zásoby a aplikace gramatických jevů.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce – poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů, zahraniční návštěvy, video programy. (KO, KŘP, KU)
- Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci (KU, KŘP)
- Kládeme rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu (KU, KŘP)
- Aplikujeme anglický jazyk i do ostatních vyučovacích předmětů (KU, KŘP, KO, KP)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

8. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • zeptá se na základní informace a reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • vyhledá základní informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, volba povolání, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>práce se slovníkem</p> <p>mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice</p> <p>VDO Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>MKV</p>

		<p>Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p> <p>MV Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení</p>
--	--	--

9. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>práce se slovníkem</p> <p>mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice</p> <p>VDO Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>MkV Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu</p>
--	--	---

		Tvorba mediálního sdělení
--	--	---------------------------

Charakteristika vyučovacího předmětu Další cizí jazyk

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Další cizí jazyk vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Cizí jazyk.

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
-	-	3	3

Organizační vymezení

Vyučovací předmět Další cizí jazyk je realizován v duchu Montessori pedagogiky. Žáci jsou učitelem vedeni k aktivnímu se zapojování do výuky (konverzace, práce na posterech a projektech).

Žákům jsou při výuce běžně k dispozici cizojazyčné časopisy, literatura, pracovní listy a počítač s připojením na internet. Pro některé aktivity využíváme i jiná místa než učebnu, např. vycházky do přírody, na zahradě.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce – poskytujeme příležitosti ke čtení cizojazyčné literatury, časopisů, zahraniční návštěvy, video programy. (KO, KŘP, KU)
- Při výuce kombinujeme frontální, skupinovou i individuální práci (KU, KŘP)
- Klademe rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu (KU, KŘP)
- Aplikujeme cizí jazyk i do ostatních vyučovacích předmětů (KU, KŘP, KO, KP)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Další cizí jazyk

8. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
<ul style="list-style-type: none">• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně• zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal• rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu• rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu• přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení• píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	<p>zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba – z okruhů domov, rodina, volný čas, jídlo, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu), zvířata, počasí</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace</p>

9. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba –základní slovní zásoba okruhů – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a, počasí</p> <p>práce se slovníkem</p> <p>mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO Občanská společnost a škola</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané</p> <p>MkV Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita</p>

• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat• stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Charakteristika vyučovacího předmětu Kosmická výchova

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Kosmická výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Informační a komunikační technologie, Dějepis, Výchova k občanství, Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis, Výchova ke zdraví, Výtvarná výchova, Hudební výchova a Člověk a svět práce. Dále jsou integrovány tematické okruhy těchto průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
-	-	13	13

Organizační vymezení

Vyučovací předmět Kosmická výchova je realizován v duchu Montessori pedagogiky. Vzdělávací obsah není roztržtěn na jednotlivá témata jako v případě běžně vyučovaných předmětů, ale umožňuje žákovi poznávat a učit se v souvislostech. Pomocí evokační prezentace je žák uveden do tématu. Na jejím základě si vybere oblast, které se bude věnovat hlouběji. Další svou prací (ať již samostatnou, skupinovou či pod vedením pedagoga) s možností využít všechny dostupné didaktické pomůcky, literaturu, pracovní listy, modely, počítače apod. téma zpracovává a prohlubuje poznatky o něm a předává je ostatním. Informace z oblastí, jejichž zpracování se přímo neúčastnil, mu jsou zprostředkovány spolužáky za supervize odborného učitele. Díky myšlenkovým mapám je zajištěno, že žák má přehled o všech oblastech, se kterými musí být seznámen. Plnění vzdělávacího obsahu a dodržování stanovených termínů je průběžně kontrolováno kmenovým učitelem.

Výuka předmětu není omezena jen na prostory třídy. Zařazovány jsou poznávací exkurze, besedy, práce v terénu, práce na projektech, výroba pomůcek, příprava jídla a vaření apod.

Plně si uvědomujeme věková specifika dospívajících žáků, tomu také přizpůsobujeme nabídku pojetí zpracování vzdělávacího obsahu především v podobě praktických činností. Jedna ze zvláštností této věkové skupiny je převažující potřeba získávat zkušenosti a informace právě na základě praktické činnosti. Součástí výuky je tak nabídka stáží ve firmách, práce na školním pozemku a výroba pomůcek.

Významným prvkem pro plnění vzdělávacího obsahu je také tvorba a prezentace aktualit a zapojení se do fungování školního bufetu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty. (KU, KSP, KŘP, KP)

- Na výuce předmětu se podílí více učitelů, kteří jsou spolu v neustálém kontaktu. Žák tak může získat komplexnější pohled na probíranou problematiku. (KU, KK, KŘP, KP, KSP, KO)
- Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to, realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejících s probíraným tématem. (KU, KP, KŘP, KSP)
- Pro přehledné plánování žákovy práce mu nabízíme pečlivě propracované myšlenkové mapy (KU, KŘP)
- Za stěžejní považujeme řešení reálných problémů spjatých s potřebami žáků a společnosti. Žáci si tak uvědomí svou roli ve společnosti, svou možnost ji ovlivňovat a pocítí svou vlastní důležitost a užitek.
- Jako důležitou považujeme práci na školní zahradě. Díky ní dochází k propojení vzdělávacího obsahu s reálným životem a užití vyučované látky v praxi (KO, KŘP, KSP, KU, KP)
- Součástí výuky je možnost individuálních konzultací nad jakoukoliv problematikou (KU, KŘP, KSP)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Kosmická výchova

8. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	vztahy mezi lidmi	<p>MkV</p> <p>Etnický původ Kulturní diference Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>OSV</p> <p>Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek 	peníze	

a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti 	výroba, obchod a služby	
<ul style="list-style-type: none"> objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	principy demokracie	VDO Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci 	právo v každodenním životě	VDO Občanská společnost a škola
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu 	krajinná sféra	
<ul style="list-style-type: none"> posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	obyvatelstvo světa	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	hospodářské procesy	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků 	globalizační a politické procesy	EV Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) 	přírodní a společenské prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu 	zeměpis České republiky	
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit 	regionální zeměpis České republiky	
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření 	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru, a časovém průběhu	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznání a sebepojetí

<p>vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>		<p>Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita</p>
<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<p>komunikační obsah vizuálně obrazových vyjádření</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 	<p>vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, internet počítačová grafika, rastrové a vektorové programy tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia) ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika</p>	<p>MV Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 		
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus 	<p>český stát v 15. – 18. století</p> <p>třicetiletá válka</p> <p>dějiny Evropských států 15. – 18. století</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti 	<p>Evropa v 18. - 19. století</p> <p>francouzská revoluce a její důsledky na společenské struktury v Evropě</p> <p>utváření novodobého českého národa v 19. století a na počátku 20. století</p>	<p>VMEGS Jsme Evropané</p>

s národními hnutími vybraných evropských národů		
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích 	národní hnutí Evropských národů v 19. století a na počátku 20. století	
<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání • přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<p>Roztoky a jejich složení</p> <p>chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost</p> <p>klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní</p> <p>faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – chemie a elektřina</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí 	<p>oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů</p> <p>kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů</p> <p>solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti</p>	

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<p>a použití vybraných prakticky významných halogenidů</p>	
<ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	<p>hustota, objem, roztoky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů 	<p>elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač elektrické pole – elektrická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p>	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<p>vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby • aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla 	<p>fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka</p> <p>anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, nemoci, úrazy a prevence</p> <p>životní styl</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchyty některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů</p> <p>významní biologové a jejich objevy</p>	<p>OSV</p> <p>Psychohygiena</p> <p>Kreativita</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VMEGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 	<p>dědičnost a proměnlivost organismů</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<p>zpěv jednohlasu, respekt daného žánru. hra na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu. orientace v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlk, tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) hlasová hygiena ve znějící hudbě pojmenuje hudebně výrazové prostředky, rozpoznávání ve vybraných ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň a sborovou tvorbu. poznávání úseků kde se objevuje citace, zvukomalba, gradace, kontrast, opakování melodie a rytmu. význam hudby v umělecké a běžné produkci (film, drama, reklama, sport) její vhodnost či nevhodnost. význam hudby v životě žáka.</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice</p>
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 	<p>vztahy mezi lidmi a v komunitě tělesné, duševní a sociální zdraví zdraví a nemoc sexualita, erotika, morálka návykové látky – charakteristika, rizika manipulativní jednání</p>	<p>MkV Kulturní diference Lidské vztahy EV Základní podmínky života</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 		
<ul style="list-style-type: none"> • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí 	<p>vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody</p>	<p>OSV Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení 	<p>úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, tradice a řemesla</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 	<p>trh práce možnosti vzdělávání povolání druhy pracovišť</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát</p> <p>MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p>

9. ročník

výstupy	učivo	TO průřezových témat
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky rozlišuje a porovná úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů 	<p>právní základy státu státní správa a samospráva</p>	<p>VDO Občanská společnost a škola Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná protiprávní jednání, rozliší přešůpek a trestný čin, uvede jejich příklady 	<p>protiprávní jednání</p>	<p>VDO Občanská společnost a škola Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<ul style="list-style-type: none"> popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<p>evropská integrace</p>	<p>VMEGS Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p>
<ul style="list-style-type: none"> uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve 	<p>mezinárodní spolupráce</p>	<p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět</p>

<p>světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání 	<p>globalizace</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p> <p>MkV Lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<p>regiony světa</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 		
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	regionální zeměpis České republiky	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci, vysvětluje postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<p>osobní postoj v komunikaci</p> <p>proměny komunikačního obsahu</p>	<p>OSV</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Psychohygiena</p> <p>Kreativita</p> <p>Poznávání lidí</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Komunikace</p> <p>Kooperace a kompetice</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 	<p>vývojové trendy informačních technologií hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování internet</p>	<p>MV</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<p>počítačová grafika, rastrové a vektorové programy tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia) ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika</p>	<p>Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu</p>
<ul style="list-style-type: none"> • na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií 	<p>politické proudy 19. století Evropa v 19. století</p>	<p>VDO Občan, občanská společnost a stát VMEGS Evropa a svět nás zajímá MkV Lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky 	<p>technický pokrok ve 20. století</p>	<p>EV Vztah člověka k prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí 	<p>studená válka</p> <p>vznik mezinárodních institucí</p> <p>rozvojové země</p>	<p>VDO</p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>MkV</p> <p>Lidské vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů. určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů 	<p>uhlovodíky</p> <p>paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva</p> <p>deriváty uhlovodíků</p> <p>přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi 	<p>chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<p>průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály plasty a syntetická vlákna detergenty a pesticidy, insekticidy hořlaviny léčiva a návykové látky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<p>formy energie obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • zapojí správně polovodičovou diodu 	<p>magnetické pole vlastnosti světla – zdroje světla</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 		
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchyty některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů významní biologové a jejich objevy	EV Ekosystémy Základní podmínky života
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	ochrana přírody a životního prostředí	EV Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek 	Země – vznik a stavba Země nerosty a horniny vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky půda vývoj zemské kůry a organismů na Zemi	

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi 	<p>geologický vývoj a stavba území ČR podnebí a počasí ve vztahu k životu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	<p>vztahy mezi lidmi odpovědnost za své zdraví zdravý životní styl relaxační techniky, relaxace, stres, zátěž dospívání dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany mimořádné události</p>	<p>MkV Kulturní diference Lidské vztahy</p> <p>EV Základní podmínky života</p>

<ul style="list-style-type: none"> • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části 	<p>zpěv jednohlasu či vícehlasu. hra na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu. orientace v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlky,</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita</p>

<p>skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	<p>tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) hodnocení slyšeného vokálního projevu. volba nejvhodnějšího způsobu reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu, tématu či skladby (zpěv, hra). charakteristika tanců, hudby, oblečení, rozlišení baletu, lidové tance, historické, společenské a současné styly. Předvedení základní figury. základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období. Styly a žánry vybrané ukázky populární hudby</p>	<p>Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace a kompetice</p>
<ul style="list-style-type: none"> ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu 	<p>údržba domácích spotřebičů technika v životě a domácnosti pracovní nástroje</p>	
<ul style="list-style-type: none"> vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl 	<p>laboratorní technika základní experimenty ve vztahu k probíraným tématům</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<p>volba profesní orientace zaměstnání podnikání trh práce možnosti vzdělávání</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát</p> <p>MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p>
---	--	---

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Tělesná výchova a Výchova ke zdraví a z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Časové vymezení

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
-	-	3	3

Organizační vymezení

V Montessori pedagogickém systému není v tělesné výchově kladen důraz na soutěžení a na srovnávání výkonnosti mezi žáky, ale na spolupráci při kolektivních hrách a sportovních disciplínách.

Pro realizaci předmětu Tělesná výchova využíváme materiální zajištění v podobě dvou tělocvičen, venkovních sportovišť a okolního prostředí školy. K dispozici je atletické a gymnastické náčiní, stejně jako náčiní pro sportovní hry. Při hodinách tělesné výchovy u žáků vyžadujeme sportovní úbor a obuv.

U individuálních pohybových aktivit vedeme děti k úsilí zdolávat překážky, k odvaze vyzkoušet nové či obtížné a porovnáváním osobních výsledků zvyšovat své výkony. Předpokládáme, že si žáci vytvoří optimální celoživotní postoj k pohybovým činnostem.

Tělesná výchova se zaměřujeme na rozvoj pohybových dovedností a zdravotně zaměřených činností, žáci si osvojují ve všech rovinách poznatky o významu pohybové aktivity pro zdraví. Tělesná výchova směřuje k poznávání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost a duševní pohodu. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je prožitek z pohybu. Dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu pohybového prožitku umocňuje.

Dítě se rozvíjí osobním úsilím a nasazením v rámci svých možností. Pohyb je prostředkem k sebevyjádření a možnostem k poznání „sama sebe“.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Pohybové aktivity nabízíme žákům v takové podobě, aby nebyli stresováni porovnáváním a poměřováním svých výsledků s ostatními. Sport je tak vnímán jako zábava a příjemná relaxace, nikoliv stres, kdo je lepší. (KO, KSP)
- Osobním příkladem a pozitivním přístupem vedeme žáky k přijetí a realizaci myšlenky fair play. (KO, KŘP)
- Pro pohybové aktivity nabízíme různá místa, neomezujeme se pouze na sportoviště a tělocvičnu. Ukazujeme tak žákům, že pohyb je spjatý především s běžným životem. (KU, KSP)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

8. ročník

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní rozdíly jednotlivých druhů sportovních her (rozměry hřišť atd.) uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, rozliší role ve hře (divák, rozhodčí, útočník, obránce, brankář) řídí sportovní utkání svých vrstevníků 	sportovní hry: kopaná (sálová), basketbal, házená, základy volejbalu, softbal, florbal pravidla, hra
<ul style="list-style-type: none"> na modelových situacích prokáže znalost protiúrazovou prevenci provede obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond provede gymnastické prvky školní výchovy – přeskoky, shyby, toče 	gymnastika akrobacie, hrazda- výmyk, toč, kruhy, shyby, švédská bedna – přeskoky, kotouly, šplh – lano
<ul style="list-style-type: none"> provede základní úpolové hry (přetahy přetl a odpory) 	úpolové sporty: postoje, pády, techniky
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje bezpečné chování v neznámém prostředí hřišť a místa bydliště zúčastní se dlouhodobého pobytu v přírodě bezpečně se pohybuje na lyžích 	turistika, pobyt v přírodě uplatnění poznatků na ŠvP, zimních pobytech a při adaptačním kurzu
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné bezpečné chování v neznámém prostředí uvede zásady zdravého životního stylu odmítá drogy a jiné škodliviny spojené se zdravím a sportem neslučitelné předvídá možnost nebezpečí a úrazů a předchází jim 	význam pohybu pro zdraví hygiena a bezpečnost při a po sportovních činnocích vhodné sportovní pomůcky a chrániče

9. ročník

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní rozdíly jednotlivých druhů sportovních her (rozměry hřišť atd.) 	sportovní hry: kopaná (sálová), basketbal, házená, základy volejbalu, softbal, florbal pravidla, hra

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, rozliší role ve hře (divák, rozhodčí, obránce, brankář) • řídí sportovní utkání svých vrstevníků 	
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje protiúrazovou prevenci • provede obtížný prvek s dopomocí • při cvičení uplatní svůj fyzický fond • provede gymnastické prvky školní výchovy – přeskoky, shyby, toče 	<p>gymnastika akrobacie, hrazda- výmyk, toč, kruhy, shyby, švédská bedna – přeskoky, kotouly, šplh – lano</p>
<ul style="list-style-type: none"> • provede základní úpolové hry (přetahy, přetlaky a odpory) 	<p>úpolové sporty: postoje, pády, techniky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje bezpečné chování v neznámém prostředí hřišť a místa bydliště • zúčastní se dlouhodobého pobytu v přírodě • bezpečně se pohybuje na lyžích 	<p>turistika, pobyt v přírodě uplatnění poznatků na ŠvP a při adaptačním kur</p>
<ul style="list-style-type: none"> • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje vhodné bezpečné chování v neznámém prostředí • uvede zásady zdravého životního stylu • odmítá drogy a jiné škodliviny spojené se zdravím a sportem neslučitelné • předvídá možnost nebezpečí a úrazů a předchází jim 	<p>význam pohybu pro zdraví hygiena a bezpečnost při a po sportovních činn vhodné sportovní pomůcky a chrániče</p>

Hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků ve škole a na akcích pořádaných školou

ZÁSADY PRO HODNOCENÍ ŽÁKA

Při vzdělávání je pro každého žáka potřebná zpětná vazba, která žákovi poskytne informace o správnosti postupů, průběhu či výsledků, respektive o naplnění předem daných kritérií. K tomu využíváme formu slovního hodnocení. Klademe důraz na vhodnou a výstižnou popisnou formulaci bez subjektivního zabarvení a dáváme přednost pozitivnímu vyjádření tak, aby byla motivací pro další učení žáka.

Cílem hodnocení je tedy podat zpětnou vazbu žákovi o jeho osobních pokrocích, úspěších, stupních zvládnutí konkrétních znalostí, dovedností, vědomostí a návyků, nikoli jeho srovnávání a porovnávání s ostatními. Hodnocení sleduje nejen kvalitu konečných výsledků práce, ale také výsledků dílčích, stejně jako snahu, samostatnost, tvořivost, uplatňování získaných dovedností a schopností při práci. Při hodnocení chování žáka ve škole a při akcích pořádaných školou učitel posuzuje respektování dohodnutých pravidel, dodržování bezpečnostních pokynů a ochranu zdraví, udržování dobrých mezilidských vztahů (pochopení, tolerance, pomoc druhým...).

Na hodnocení se podílí také žáci. Vedeme žáka k tomu, aby byl schopen objektivně hodnotit sám sebe. Významný pro žáka je i prvek zpětné vazby ze strany spolužáků.

K sebehodnocení žáků a pravidelnému poskytování zpětné vazby o průběhu vzdělávání slouží myšlenkové mapy nebo jiné přehledy vzdělávacího obsahu pro dané období. Pokud žák danou problematiku zvládl na úrovni, která je pro něj v tu chvíli přiměřená, zaznamená si to do svého přehledu.

Důležitým prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo udělat chybu s vědomím toho, že chybovat je normální, neboť je to nedílná součást procesu každého učení. Chyba a následná práce s ní je příležitostí ke zlepšení.

FORMA HODNOCENÍ ŽÁKA

- Grafická (může být např. průběžné vybarvování elips v myšlenkových mapách, které patří žákům a jsou k dispozici učitelům i rodičům k nahlédnutí ve škole).
- Ústní (směrem k žákům průběžná a spontánní během výuky, na konci výukových bloků; směrem k rodičům na konzultacích)
- Písemná (slovní hodnocení ze všech předmětů na konci každého pololetí formou vysvědčení; v případě potřeby konzultace s rodiči prostřednictvím e-mailu).

Konzultace jsou nabízeny dvakrát do roka, a to každé čtvrtletí mezi půlročním a ročním hodnocením. V případě potřeby mohou být konzultace i častěji. Konzultace je setkání učitel–žák–rodič, kde všichni společně zhodnotí přístup k práci, dosažené výsledky a naplánují další postup edukace žáka.

Vysvědčení je adresné a učitel se v něm obrací přímo na žáka. Učitel se zaměřuje na zhodnocení žákovy půlroční práce, na jeho pokroky, přičemž vychází z porovnání aktuální dosažené úrovně vzdělávání s předchozími výsledky.

Poznámka: Slovní hodnocení se na známky převádí pouze na vyžádání školy, na kterou se žák hlásí (víceletá gymnázia, třetí stupeň) nebo školy, na kterou žák v průběhu povinné školní docházky přestupuje.

KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKA

Kritéria pro hodnocení žáka se odvíjí klíčových kompetencí. Učitel před každou činností žáky informuje, jaká jsou kritéria pro splnění dané činnosti. Důležitým prvkem pro vnitřní motivaci žáka je, že se na stanovování kritérií také určitou měrou podílí. Posiluje to jeho samostatnost v plánování a přebírání zodpovědnosti za vlastní učení. Kritéria se tak odvíjejí od konkrétní činnosti a úkolu.

Pomocí stanovených kritérií učitel zhodnotí, jak a do jaké míry bylo předpokládaných dovedností a vědomostí dosaženo.

Organizace učení

- poznává smysl a cíl vlastního učení, k učení má pozitivní vztah
- pro své učení využívá účinné metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- posoudí vlastní pokrok, určí překážky bránící svému učení, naplánuje si, jakým způsobem své učení zdokonalit
- realisticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- vytrvale se snaží překonávat těžkosti a nezdary a hledá konečné řešení problému

Vlastní práce

- výsledky zvolené i zadané práce smysluplně seřadí a založí
- vede si záznamy o své práci
- dokončí svou práci vzhledem ke stanovenému cíli a termínu
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situacích, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- zná své silné a slabé stránky a pracuje s nimi

Komunikace

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- své získané komunikační dovednosti využívá k vhodnému vyjádření svých emocí a potřeb
- rozumí různým typům textů a záznamů a jiných informačních a komunikačních prostředků, slovních i mimoslovních (obrazy, gesta, řeč těla, zvuky), přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Samostatná práce

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- informace, které bude dále potřebovat, si systematicky zaznamenává
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pečuje o ně a vrací na místo, plní povinnosti a závazky

Práce ve skupinách

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- účinně spolupracuje ve skupině, na základě poznání nebo přijetí své role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- realisticky zhodnotí průběh a výsledky své spolupráce, diskutuje o nich a plánuje, jakým způsobem by mohl spolupráci zdokonalit

Zapojování se do dění ve škole a třídě

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozpozná a pochopí nastalé situace, přemýšlí o případných nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob jejich řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Vnímání okolního prostředí

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni,
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Využití získaných informací a dovedností v běžném životě i v konkrétních vzdělávacích oblastech

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy

ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ ŽÁKA

Přístup učitele k hodnocení:

- učitel si uvědomuje motivační funkci hodnocení a jeho formativní význam a hodnotí žáka tak, aby tuto funkci plnilo
- bere při hodnocení výsledků vzdělávání na zřetel dosažení cílů daného stupně vzdělávání, také předchozí úroveň dosažených cílů a pokrok konkrétního žáka
- rozvíjí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků
- přistupuje k hodnocení objektivně, s přiměřenou náročností a pedagogickým taktem vůči žákovi
- poskytuje žákovi možnost, prostor a čas pro to, aby se mohl stále zlepšovat
- uvědomuje si, že mezi žáky existují rozdíly v přístupu k práci; že stupeň zapojení se a zájem dítěte v průběhu výuky kolísá

Učitel hodnotí nejen zvládnutí učiva, ale také přístup k práci, snahu, míru samostatnosti a tvořivosti, kvalitu výsledků jednotlivých dílčích činností, sebehodnocení v jednotlivých etapách, uplatňování získávaných dovedností a schopností, respektování dohodnutých pravidel a kritérií...

Způsoby získávání podkladů:

- sledování průběžné práce žáka (např. na pomůckách, při společné tvorbě projektových výstupů)
- dialog s žákem ve všech oblastech edukace
- analýza výsledků činnosti žáka
- konzultace s ostatními učiteli
- konzultace (podle potřeby) s psychologem či odborným lékařem

Učitel při hodnocení žáka přihlíží:

- ke školní práci – připravenosti, aktivnímu zapojení a projevování se ve škole
- k aktuální dosažené úrovni klíčových kompetencí žáka
- k měřitelným výsledkům - vyhodnotitelným výsledkům dílčích výstupů
- k domácí přípravě a její prezentaci ve škole
- ke stavu a vedení portfolia a dalších materiálů určených k zaznamenávání práce (např. Záznamník žáka, Deník vědění, atd.)

Podklady pro hodnocení shromažďuje žák nebo učitel v průběhu celého roku, nikoliv nárazově ze zkoušení. Podklady získané touto cestou mají pro žáka tu výhodu, že odpadá prvek stresu a nervozity z testování a zkoušení a tím nedochází ke zkreslení skutečně dosažených výsledků.

Poznámka: Samostatnou kapitolou pro hodnocení jsou případy, kdy žák dosáhl v konkrétním předmětu vysoké absence (nad 50%) či navštěvuje po určitý časový úsek (obvykle 1 školní rok) jinou školu. Potom jsou podklady pro hodnocení tohoto žáka získávány na základě komisionálního přezkoušení, případně předloženého předmětového portfolia.

ŘEŠENÍ PROBLÉMU

Pokud žák nezvládá principy, na kterých je založen tento program, používáme tento postup:

1. rozhovor mezi učitelem a žákem
2. rozhovor mezi žákem a týmem učitelů
3. setkání žáka, učitele a rodičů (je-li potřeba také zástupcem pro Montessori část, výchovným poradcem nebo psychologem)
4. setkání žáka, učitele, rodičů a zástupce vedení školy (je-li potřeba také výchovným poradcem nebo psychologem)

Každé toto setkání je zakončeno společnou dohodou, jaký bude další postup řešení problému. V případě, že nedorazí k nápravě a žák stále nebude zvládat práci podle principů tohoto programu, může být dítě přeřazeno do běžné třídy.

OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

Při pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může zákonný zástupce žáka do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Termín komisionálního přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem.

Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli, mohou konat z těchto předmětů opravné zkoušky. Termín je stanoven po dohodě se zákonným zástupcem do konce příslušného školního roku – do 31.8.

Komisionální přezkoušení:

Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen přezkoušení) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

Žák koná opravné zkoušky nejpozději v posledním týdnu hlavních prázdnin. Termín stanoví ředitel školy. Jejich průběh je písemně zaznamenán. Nemůže-li se žák dostavit ze závažných objektivních důvodů, umožní mu ředitel školy vykonání opravných zkoušek do 15. září.

Nedostaví-li se žák k opravným zkouškám ve stanoveném termínu bez omluvy, nebude mu umožněna nová opravná zkouška. Opravná zkouška je zkouška komisionální.

HODNOCENÍ A KLASIFIKACE ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH:

Při hodnocení a klasifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných se přihlíží k doporučením školských poradenských zařízení.

HODNOCENÍ ŽÁKŮ NA VYSVĚDČENÍ

Škola z možností daných legislativou využívá pouze:

- a) prospěl(a) - splnil-li základní deklarované výstupy
- b) neprospěl(a) - nesplnil-li deklarované výstupy
- c) nehodnocen(a) - nemohl-li být hodnocen např. ze zdravotních důvodů

PŘEVEDENÍ NA KLASIFIKACI V PŘÍPADĚ POTŘEBY PŘI PŘECHODU NA JINOU ŠKOLU:

V našem programu hodnotíme žáky slovně, hodnocení je převedeno na známky v případě, že je to při přestupu požadováno jinou školou.

STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU

Předměty s převahou znalostního a teoretického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky, které napравuje samostatně nebo s malou pomocí. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Své nedostatky samostatně nebo s pomocí napравuje. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své

vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech snaživý a aktivní. Plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Projevuje aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Svoje osobní předpoklady plně nevyužívá, dokáže se rozvíjet v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev má jen menší nedostatky z hlediska požadavků. Žák dokáže aplikovat osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má menší zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Nevyužívá dostatečně své osobní předpoklady, obtížně rozvíjí své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Dopouští se chyb, jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech velmi málo aktivní a snaživý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupně hodnocení chování

Stupeň 1 (VELMI DOBRÉ)

Žákovi se v podstatě daří respektovat dohodnutá pravidla. Dodržuje bezpečnost při různých činnostech, chrání si svoje zdraví i zdraví ostatních, šetrně zachází s pomůckami jemu svěřenými. Snaží se o toleranci, pochopení a dodržování vzájemných mezilidských vztahů nejen ve škole, ale i na veřejnosti, což se mu ve většině případů daří.

Stupeň 2 (USPOKOJIVÉ)

Žák často porušuje dohodnutá pravidla stanovená školním řádem, svým chováním často ohrožuje ostatní, nedbá o šetrné zacházení se školním a cizím majetkem, porušuje opakovaně bezpečnostní pokyny. Jeho vystupování ve škole a na veřejnosti neodpovídá zásadám dobrých mezilidských vztahů (pokusy o podvádění, ubližování druhým, nevhodné či vulgární chování...) a to i přesto, že jsou k řešení tohoto problematického chování přizváni rodiče.

Stupeň 3 (NEUSPOKOJIVÉ)

Žák nedodrží stanovená pravidla, úmyslně ničí cizí a školní majetek, vůbec nerespektuje pokyny k ochraně zdraví při různých činnostech. Svým chováním ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních spolužáků.